
Oktober 2020

Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring 2019

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-387-0

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	FORORD	5
KAPITEL 2	SAMMENFATNING	7
	Tal og tendenser på udvalgte sagsområder	9
KAPITEL 3	ÅRSAGER TIL, AT AFGØRELSER IKKE STADFÆSTES	12
	Inden klagen sendes til Ankestyrelsen	12
	Rammerne for Ankestyrelsens behandling af sagen	13
	Ankestyrelsens reaktionsmuligheder	14
	Årsager til omgørelser og nye registreringer	15
	Særligt om ændrede afgørelser	17
	Særligt om hjemviste sager	18
KAPITEL 4	NØGLETAL OM INDKOMNE OG AFGJORTE SAGER	19
	Indkomne sager	19
	Afgjorte sager	20
	Udfaldet af afgjorte sager	21
	Årsager til ændringer og hjemvisninger	22
KAPITEL 5	AFGØRELSER OM ANERKENDELSE AF EN ARBEJDSKADE	28
	Ulykker	28
	Omgørelsesprocenten for sager om ulykker	28
	Ændrede afgørelser om ulykker	29
	Retsanvendelse	33
	Hjemviste afgørelser om ulykker	35
	Stadfæstede afgørelser om ulykker	38
	erhvervssygdomme	40
	Omgørelsesprocenten for sager om erhvervssygdomme	41
	Ændrede afgørelser om erhvervssygdomme	42
	Retsanvendelse	46
	Hjemviste afgørelser om erhvervssygdomme	47
	Stadfæstede afgørelser om erhvervssygdomme	52
KAPITEL 6	AFGØRELSER OM UDMÅLING AF YDELSER EFTER LOVEN	54

Varigt mén	54
Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén	55
Ændrede afgørelser om varigt mén	56
Retsanvendelse	60
Hjemviste afgørelser om varigt mén	62
Tab af erhvervsevne	68
Omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne	68
Ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne	69
Hjemviste sager om tab af erhvervsevne	75
Stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne	80
Årsløn	81
BILAG 1 PRINCIPMEDDELELSER FOR 2019 PÅ ARBEJDSSKADEOMRÅDET	86

KAPITEL 1

Forord

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2019.

Siden 2016 har Ankestyrelsen været forpligtet til at udarbejde en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året¹.

Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes. Det fremgår af Lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring § 16.

§ 16. Ankestyrelsen skal en gang årligt udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes.

Kilde: Lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (LOV nr. 394 af 02/05/2016).

Redegørelsen indeholder også beskrivelser af tendenser i sagsbehandlingen, særligt inden for de største sagsområder på arbejdsskadeområdet:

- Ulykker
- Erhvervssygdomme
- Varigt mén
- Tab af erhvervsevne, herunder årsløn

Redegørelsens datagrundlag er baseret på udtræk i Ankestyrelsens journal- og registreringssystem suppleret med udtræk fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.²

¹ Redegørelsen for 2016 var begrænset til perioden fra 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet.

² Sagsbegrebet er forskelligt i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen. En afgørelse hvor flere delspørgsmål er afgjort i samme sag, vil være opgjort som én sag i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og som flere sager i Ankestyrelsen. Det er derfor ikke muligt at sammenligne data mellem instanserne i forholdet 1:1.

De overordnede tendenser er i redegørelsen suppleret med nogle vejledende eksempler.

De vejledende eksempler er baseret på en tilfældig udvælgelse af afgjorte sager.³

Redegørelsen offentliggøres på Ankestyrelsens hjemmeside.

³ Sagerne er valgt ud fra deres endetal i Ankestyrelsens journalsystem, hvilket tildeles tilfældigt efter, hvornår sagerne er journaliseret.

KAPITEL 2

Sammenfatning

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2019. Redegørelsen indeholder statistik over de indkomne og afgjorte sager på arbejdsskadeområdet.

Redegørelsen har sit primære fokus på de sagsområder, hvor antallet muliggør en mere kvalificeret vurdering af egentlige tendenser i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings sagsbehandling.

FOKUSPUNKTER

Redegørelsen har særligt fokus på de største sagsområder:

- Ulykker
- Erhvervssygdomme
- Varigt mén
- Tab af erhvervsevne og årsløn

I redegørelsen er der tal om:

- Indkomne sager
- Afgjorte sager
- Udfaldet af afgjorte sager
- Årsager til at afgørelser ikke stadfæstes.

Redegørelsen indeholder også de vigtigste tendenser, som Ankestyrelsen har set på de udvalgte sagsområder i 2019, og vurderingen af om der er sket en udvikling i nogle af de tendenser, som vi beskrev i redegørelsen for 2018.

NØGLETAL

NØGLETAL I 2019

Indkomne sager:

- Ankestyrelsen modtog 10.299 klagesager afgjort af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.
- Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén (33 procent), tab af erhvervsevne (20 procent), erhvervssygdomme (20 procent) og ulykker (18 procent).

Afgjorte sager:

- Ankestyrelsen afsluttede 12.115 sager. 11.677 afgjorte sager indgår i redegørelsen.⁴
- 74 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, 19 procent er ændret og 7 procent er hjemvist.
- Til sammenligning afgjorde Ankestyrelsen 12.104 sager i 2018. 72 procent af afgørelserne er stadfæstet, 20 procent er ændret og 8 procent er hjemvist.
- Omgørelsesprocenten ligger de seneste 3 år i intervallet 24-28 procent.
- De 11.677 afgjorte sager, der indgår i redegørelsen, er modtaget med 25 sager i 2016, 453 sager i 2017, 5.082 sager i 2018 og 6.117 sager i 2019.

Hovedparten af de afgjorte sager handler om varigt mén (35 procent), tab af erhvervsevne (25 procent), erhvervssygdomme (22 procent) og ulykker (20 procent).⁵

Redegørelsens tilrettelæggelse muliggør en overordnet og generel sammenligning af resultaterne fra 2019 med 2018. En mere dybdegående analyse af udfaldet af sagerne vil kræve en egentlig gennemgang af et antal sager og nogle yderligere målepunkter, end formen for denne redegørelse tillader.⁶

⁴ Sager om ulovbestemt genoptagelse, ophævelse, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket.

⁵ I 2018 handlede hovedparten af de afgjorte sager om varigt mén (29 procent), tab af erhvervsevne (22 procent), erhvervssygdomme (21 procent) og ulykker (20 procent). Se Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring 2018. Links til tidligere årsredegørelser findes i bilag 2.

⁶ I en dybdegående analyse i form af en praksisundersøgelse gennemgår Ankestyrelsen et udvalg af sager inden for et givent emne. Det er karakteristisk, at sagerne ikke har været påklaget til Ankestyrelsen, og at undersøgelsestemaet er bygget op omkring særlige måleparametre. Ankestyrelsen forholder sig til, om praksis i de konkrete sager er i overensstemmelse med lovgivningen og Ankestyrelsens praksis og peger på styrker og udfordringer i sagsbehandlingen. Der er dermed tale om en tilbundsående undersøgelse af hver af de udvalgte sager i undersøgelsen.

TAL OG TENDENSER PÅ UDVALGTE SAGSOMRÅDER

Figur 2.1 viser tendensen i udfaldet af stadfæstelser, ændringer og hjemvisninger i årene 2017, 2018 og 2019 på de fire største sagsområder. Figur 2.2 viser tendensen i årsagerne til omgørelse i 2019 på de største sagsområder fordelt på ændringer og hjemvisninger.

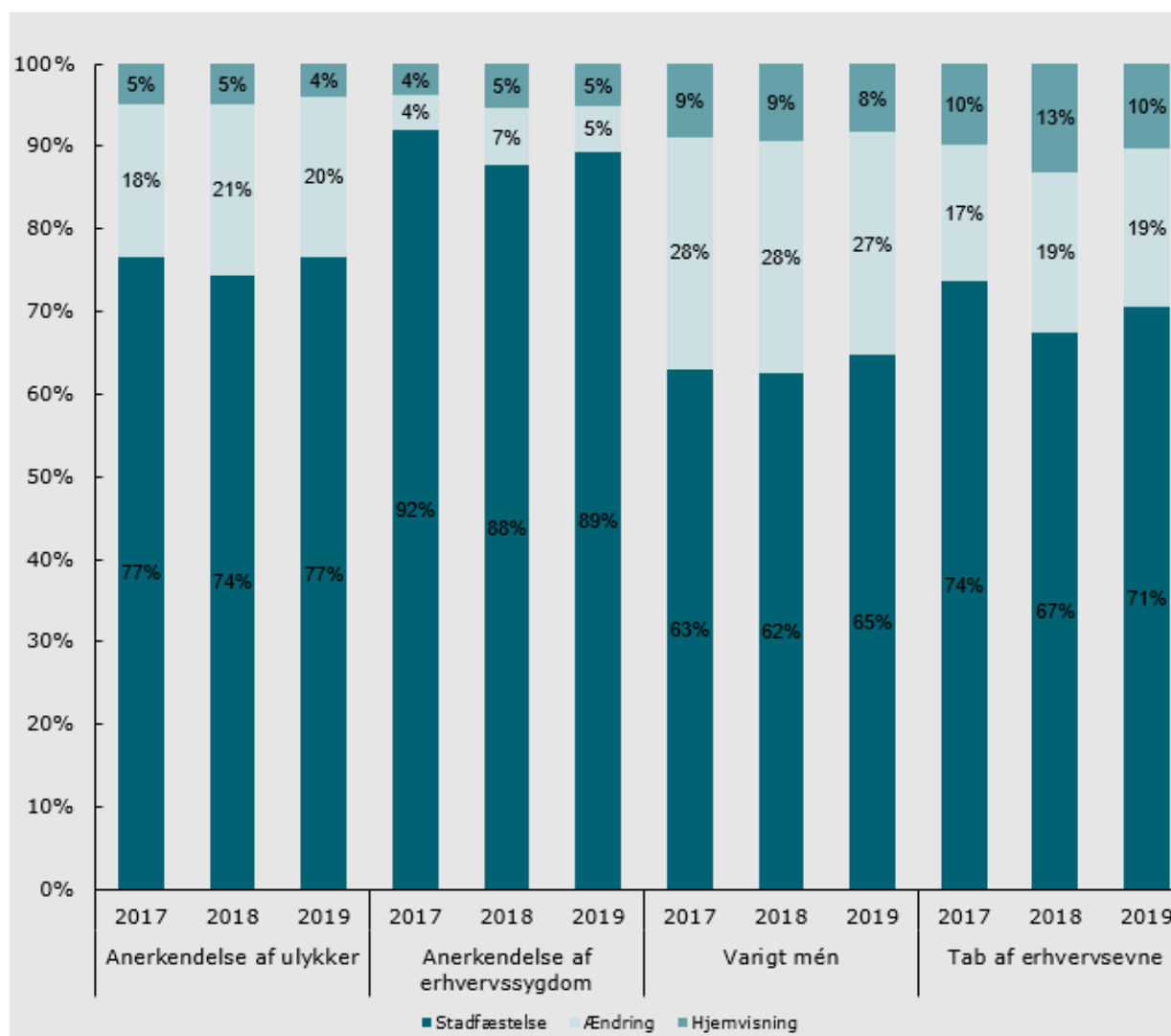
Svag stigning i antallet af stadfæstelser

Der er kun små variationer i stadfæstelsesprocenten over tre år på de udvalgte sagsområder. De største ændringer i stadfæstelsesprocenten ses for sager om anerkendelse af ulykker og varigt mén og tab af erhvervsevne, mens stadfæstelsesprocenten for sager om erhvervssygdomme nærmest er uændret. *Se figur 2.1*

Generelt for perioden fra 2017 til 2019 er omgørelsesprocenten højest for afgørelser om varigt mén og lavest for anerkendelse af erhvervssygdom. Samme fordeling gør sig gældende for andelen af ændringer. Der er flest hjemvisninger af afgørelser om tab af erhvervsevne og færrest om anerkendelse af ulykker. *Se figur 2.1*

Udfaldet af de afgjorte sager på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 5 og 6.

FIGUR 2.1 ANKESTYRELSENS SAGSUDFALD FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2017-2019 (PROCENT)

Note: Figuren vedrører kun realitetsbehandlede sager. Figuren vedrører den relative fordeling af sagsudfald for realitetsbehandlede sager i Ankestyrelsen inden for hver af de udvalgte sagsområder. Eksempelvis er stadfæstelsesprocenten andelen af stadfæstede sager af alle realitetsbehandlede sager inden for det givne sagsområde. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Hyppigste årsager til ændringer og hjemvisninger

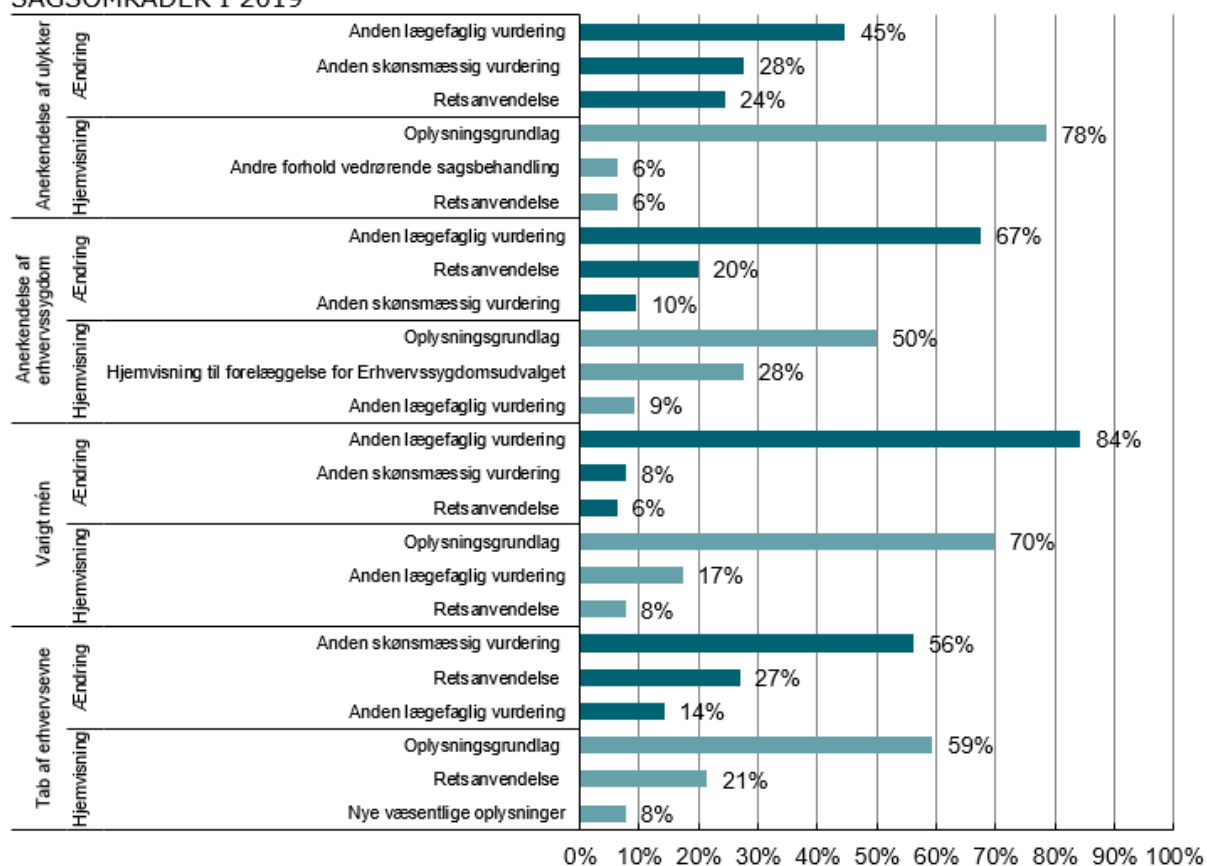
Samlet set er årsagerne til ændringer af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen.

Den hyppigste årsag til ændringer af afgørelser om ulykker, erhvervssygdomme og varigt mén er en anden lægefaglig vurdering. Ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne skyldes hovedsageligt en anden skønsmæssig vurdering. *Se figur 2.2.*

På alle fire sagsområder er hovedårsagen til hjemvisninger et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Se figur 2.2.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 5 og 6.

FIGUR 2.2 HOVEDÅRSAGER TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2019

Note: Figuren viser andelen af de tre mest anvendte årsagsbegrundelser for henholdsvis ændrede og hjemviste klagesager inden for det givne sagsområde. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2017 og 2018. Figuren vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

KAPITEL 3

Årsager til, at afgørelser ikke stadfæstes

Den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bliver udarbejdet på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

Vi registrerer, om vi stadfæster eller ændrer den afgørelse, der er påklaget til Ankestyrelsen, eller om vi hjemviser sagen til fornyet behandling i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi registrerer også årsagen til, at en sag bliver ændret eller hjemvist.

Redegørelsen er udarbejdet blandt andet på baggrund af disse registreringer.

INDEN KLAGEN SENDES TIL ANKESTYRELSEN

GENVURDERING

Der er med virkning fra 1. januar 2020 trådt en ny klagebekendtgørelse i kraft. Den giver Arbejdsmarkedets Erhvervssikring adgang til i en genvurdering at tage stilling til såvel faktiske og retlige som skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgjort en sag, har sagens parter fire uger til at klage over afgørelsen. Hvis en af parterne klager over afgørelsen, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring pligt til efter loven at genvurdere sagen.⁷ En genvurdering indebærer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tage stilling til, om parten kan få helt eller delvist medhold i klagen.

I 2019 er adgangen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til at ændre en afgørelse i forbindelse med genvurderingen begrænset til klager over:

- forkerte faktiske omstændigheder i afgørelsen (faktiske mangler), og/eller
- mangelfuld eller forkert anvendelse af regler i afgørelsen (retlige mangler).

Fejlen skal desuden have haft betydning for resultatet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Det betyder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan ændre skønnet i en afgørelse i forbindelse med en genvurdering. En klage over skønnet i en afgørelse er fx en klage over, at den konkrete afvejning af sagens oplysninger har ført til afgørelsens resultat.

⁷ Arbejdsskadesikringsloven § 44, stk. 7-9

Hvis klageren ikke får helt eller delvist medhold i klagen, eller hvis begge parter klager, oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen sammen med et oversendelsesbrev og/eller genvurderingen.

Får klageren helt eller delvist medhold i sin klage, afgør Arbejdsmarkedets Erhvervssikring sagen på ny i form af en genvurderingsafgørelse. Hvis en sådan afgørelse påklages, sender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen direkte til Ankestyrelsen. Det skyldes, at den samme afgørelse ikke kan genvurderes to gange.

Ankestyrelsen kan ikke behandle en klagesag, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til spørgsmålet om genvurdering.

FRIST FOR GENVURDERING

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har en frist på fire uger til at genvurdere klagesagen, inden den sendes til Ankestyrelsen.

Genvurderingsfristen er en ordensforskrift. En ordensforskrift er en sagsbehandlingsregel, der ikke har betydning for afgørelsens indhold. Hvis en ordensforskrift er tilsidesat, kan det ikke medføre, at afgørelsen bliver ugyldig. Ankestyrelsen vil dog udtale kritik i afgørelsen, når en ordensforskrift ikke er overholdt. Det kan for eksempel ske, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring uden grund ikke har overholdt genvurderingsfristen på fire uger, men først har genvurderet sagen og sendt klagen til Ankestyrelsen flere måneder efter, at en part har klaget.

RAMMERNE FOR ANKESTYRELSENS BEHANDLING AF SAGEN

FULD PRØVELSE

Ankestyrelsen har fuld prøvelse på arbejdsskadeområdet. Det betyder, at styrelsen som klageinstans skal tage stilling til alle dele af underinstansens afgørelse, og:

- efterprøve retlige spørgsmål (sagsbehandlingen, fortolkning, oplysningerne i sagen og det juridiske grundlag), og
- efterprøve skønnet i en afgørelse.

Ankestyrelsen påser i alle afgørelser, om almindelige forvaltningsretlige regler og principper er fulgt. Det er fx reglerne om partshøring og begrundelse.

Ankestyrelsen skal desuden efterprøve, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, og om de faktiske omstændigheder, som afgørelsen bygger på, er korrekte. Ankestyrelsen forholder sig selvstændigt

til de faktiske omstændigheder i sagen. Det gælder også rent sagkyndige vurderinger, der indgår i bedømmelsen af de faktiske omstændigheder.

Ankestyrelsen efterprøver og har adgang til at ændre skønnet i en afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt lovlige, saglige hensyn i forbindelse med skønsudøvelsen. Det sker fx, når Ankestyrelsen har indhentet en sagkyndig vurdering fra en af styrelsens tilknyttede lægekonsulenter, som foretager en anden lægefaglig vurdering end den, der ligger til grund for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Det kan også ske, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold, men Ankestyrelsen er uenig i vægtningen af de enkelte forhold.

En part, der klager, kan ikke begrænse Ankestyrelsens prøvelse af sagen. Udgangspunktet er, at klagetemaet danner rammen for prøvelsen, men Ankestyrelsen kan efter omstændighederne udvide prøvelsen til andet end det, der er klaget over. Ankestyrelsen har mulighed for at ændre afgørelsen til gunst eller ugunst for klager.

ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

AFGØRELSERNES UDFALD

Ankestyrelsen kan afvise, stadfæste, ændre, hjemvise eller opheve afgørelser, der er klaget over⁸. Vi gennemgår reaktionsmulighederne nedenfor.

REAKTIONSMULIGHEDER

AFVISNING

En afvisning er udfaldet af en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ved en prøvelse af de processuelle forudsætninger udtaler, at Ankestyrelsen ikke kan efterprøve sagen i realiteten. Ankestyrelsen kan afvise at behandle en sag, hvis klagen er modtaget efter klagefristens udløb, eller hvis klagen trækkes tilbage af den klagende part under behandlingen hos Ankestyrelsen, og klagen dermed bortfalder.

⁸ Arbejdsskadesikringsloven § 44, stk. 4, jf. retssikkerhedsloven kap. 9 samt §§ 68 og 70

STADFÆSTELSE

En stadfæstelse er udfaldet af en afgørelse, hvor Ankestyrelsen bekræfter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings resultat i den påklagede afgørelse. Stadfæstelsen fastslår udelukkende, at resultatet er korrekt.

ÆNDRING

Ved en ændring ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og sætter sin egen afgørelse i stedet.

HJEMVISNING

Ved en hjemvisning ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og det overlades til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at træffe en ny afgørelse i sagen. En hjemvisning betyder en underkendelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

OPHÆVELSE

Ved en ophævelse er der som hovedregel tale om en retsvirkning af en anden afgørelse. Fx hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse ændres til et afslag på anerkendelse, så ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om varigt mén eller tab af erhvervsevne, hvis spørgsmålet om varigt mén og tab af erhvervsevne også er påklaget.

ÅRSAGER TIL OMGØRELSER OG NYE REGISTRERINGER

Ankestyrelsen registrerer årsagerne til, at en sag ændres eller hjemvises.

Ankestyrelsen har i 2019 revideret kategorierne for registrering af de årsagsemneord der benyttes, når en sag omgøres. Årsagsemneordene i 2019 er derfor ikke fuldstændig identiske med de årsagsemneord, som Ankestyrelsen anvendte til registrering af omgørelser i 2018. De reviderede årsagsemneord har til formål at yderligere kvalificere og præcisere, hvorfor Ankestyrelsen omgør sager.

Revideringen af årsagsemneordene giver ikke de store udfald i forhold til registreringerne i 2018. Den primære ændring af årsagsemneordene ses ved den tidligere kategori "Juridisk vurdering", som i 2019 kan sammenholdes med de nye årsagsemneord "Anden skønsmæssig vurdering" og "Retsanvendelse".

Nedenfor gennemgår vi årsagsemneordene og giver eksempler på nogle af de situationer, hvor de bliver anvendt.

ÅRSAGSEMNEORD

PARTENS KLAGEBEMÆRKNINGER

Når Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til/omtalt oplysninger, der taler imod resultatet. Benyttes typisk ved hjemvisninger, hvor inddragelse af oplysninger forudsætter, at der tilvejebringes yderligere oplysninger (fx speciallægeerklæring eller funktionsattest).

HJEMVISNING TIL FORELÆGGELSE FOR ERHVERVSSYGDOMSUDVALGET

Når Ankestyrelsen vurderer, at der kan være mulighed for anerkendelse af en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER

Når der er nye oplysninger, som gør, at sagen skal vurderes på ny, fordi sagen ændrer væsentlig karakter eller kræver væsentligt yderligere sagsoplysning. Det kan fx være, hvis nye oplysninger fører til, at retsgrundlaget for afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er forklert.

OPLYSNINGSGRUNDLAG

Når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger, der har afgørende betydning for resultatet. Benyttes fx ved ændringer, hvor Ankestyrelsen finder det nødvendigt at indhente nye oplysninger, som er afgørende for sagens resultat.

ANDRE FORHOLD VEDRØRENDE SAGSBEHANDLING

Når årsagen til omgørelsen skyldes andre sagsbehandlingsfejl end indeholdt i årsagsemneordet "Oplysningsgrundlaget". Benyttes fx, hvis der er kommet nye oplysninger ind inden for klagefristen, men Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har oversendt sagen til Ankestyrelsen inden klagefristens udløb.

RETSANVENDELSE

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har anvendt reglerne rigtigt, misforstået, ikke fortolket rigtigt eller helt eller delvist ikke anvendt reglerne, eller hvis Ankestyrelsens udmeldte praksis i en principmeddelelse er anvendt forkert, misforstået eller glemt. Benyttes fx hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har henvist til en forkert bestemmelse, eller hvor et afgørende skønsmoment ikke er indgået i vurderingen. Benyttes desuden i afgørelser om udmåling, der ophæves som følge af, at Ankestyrelsen ændrer en anerkendelse til en afvisning, fordi der herefter ikke længere foreligger en hjemmel til afgørelsen om udmåling.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING

Når Ankestyrelsen med udgangspunkt i en anden lægesagkyndig udtalelse vurderer oplysningerne i sagen skønsmæssigt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Benyttes, hvor lægekonsulenten har haft de samme lægelige oplysninger til rådighed, men vurderer fx det varige mén lavere eller højere end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

Når Ankestyrelsen vurderer de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lagt til grund, og alle relevante forhold er inddraget, men Ankestyrelsen vægter elementerne anderledes.

SÆRLIGT OM ÆNDREDE AFGØRELSER

Kategorien "ændring" dækker over alle typer ændringer. Ændringen kan være både til gunst og til ugunst for den tilskadekomne, ligesom der kan være tale om en større eller mindre ændring.

Mange afgørelser beror på en vejledende lægefaglig udtalelse. Den lægefaglige vurdering af sagen foretages som udgangspunkt på baggrund af de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde i sagen. En ændring af en påklaget afgørelse på grund af en anden lægefaglig vurdering kan derfor ikke nødvendigvis betragtes som udtryk for en forkert retsanvendelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

**ANDEN
LÆGEFAGLIG
VURDERING**

**RETS-
ANVENDELSEN**

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

I visse sager tilsidesætter Ankestyrelsen skønnet i en påklaget afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold. I disse tilfælde vægter Ankestyrelsen elementerne anderledes, hvilket er det afgørende for ændringen, som dermed fører til et andet resultat.

En ændring kan også skyldes, at alle relevante forhold og elementer ikke er inddraget i den påklagede afgørelse. Ændringen kan bero på forkert eller mangelfuld anvendelse af retsregler, principmeddelelser og domstolspraksis.

SÆRLIGT OM HJEMVISTE SAGER

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen er forpligtede til at sørge for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse (officialmaksimen).

Hvis der mangler væsentlige oplysninger, kan Ankestyrelsen som udgangspunkt indhente de oplysninger, der allerede eksisterer (fx en journal fra tilskadekomnes praktiserende læge). Hvis de manglende oplysninger ikke eksisterer eller er udarbejdet (fx en speciallægeerklæring), hjemviser Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der så skal tilvejebringe de relevante oplysninger.

Om sagen er tilstrækkelig oplyst, beror på en konkret og skøns­mæssig vurdering af den enkelte sag. At en sag vurderes ikke at være tilstrækkelig oplyst, kan fx skyldes, at der mangler oplysninger om hændelsen eller påvirkningen, erhvervsmæssige belastninger eller helbredsmæssige, økonomiske eller erhvervs­mæssige forhold.

Sagens parter kan fremføre nye oplysninger over for Ankestyrelsen (nova). Det vil i disse tilfælde ikke have været muligt for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at inddrage oplysningerne i deres sagsbehandling.

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen som klageinstans har vide beføjelser til at inddrage de nye oplysninger ved afgørelsen af sagen. Hvis de nye oplysninger imidlertid ændrer sagens karakter væsentligt, vil Ankestyrelsen hjemvise sagen. Sagen ændrer væsentligt karakter, hvis det kræver en helt ny oplysning af sagen at afgøre den. Hvis de nye oplysninger derimod ikke ændrer sagens karakter, vil de nye oplysninger indgå i sagens behandling i Ankestyrelsen.

Det vil fremgå af den konkrete afgørelse, om der er tale om en stadfæstelse, ændring, ophævelse eller hjemvisning. Det vil yderligere fremgå af Ankestyrelsens interne årsagsregistrering, hvad der i en konkret sag er baggrunden for ændringen eller hjemvisning.

MANGLENDE OPLYSNINGER

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER ER MODTAGET

KAPITEL 4

Nøgletal om indkomne og afgjorte sager

Dette kapitel indeholder nøgletal over de sager, Ankestyrelsen har modtaget og afgjort fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2019.

Vi gennemgår, hvordan de indkomne sager fordeler sig på sagsområder, og hvordan de afsluttede realitetsbehandlede sager fordeler sig i forhold til udfald. Derudover indeholder kapitlet tal over årsager til ændringer og hjemvisninger.

INDKOMNE SAGER

10.299 INDKOMNE SAGER

I 2019 modtog Ankestyrelsen 10.299 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings område.

Vi modtog flest klagesager om varigt mén, som udgør en tredjedel af alle indkomne sager i 2019. Sager om anerkendelse af erhvervssygdomme, anerkendelse af ulykker og tab af erhvervsevne udgør hver omkring en femtedel af de indkomne sager. *Se tabel 4.1.*

TABEL 4.1 INDKOMNE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2019

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	2.065	20
Anerkendelse af ulykker	1.838	18
Anmeldelsesfrist	177	2
Den sikrede personkreds	135	1
Diverse*	16	0
Hjælpe midler	9	0
Små specialer**	346	3
Sygebehandling***	162	2
Tab af erhvervsevne	2.032	20
Varigt mén	3.377	33
Årsløn****	142	1
I alt	10.299	100

Note: Indkomne sager vedrører alle sager, der er indkommet til Ankestyrelsen, uanset om de efterfølgende er realitetsbehandlet eller ej. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

AFGJORTE SAGER

11.667 AFGJORTE SAGER

Ankestyrelsen afgjorde 11.667 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings område i 2019. Hovedparten af de afgjorte sager vedrører varigt mén med 31 procent, tab af erhvervsevne med 22 procent, anerkendelse af erhvervssygdomme med 20 procent og anerkendelse af ulykker med 17 procent. *Se tabel 4.2.*

Sager om ulovbestemt genoptagelse, ophævelse, afvisning eller bortfald, sager fra Færøerne og Grønland, og sager hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Disse områder udgør tilsammen 1.208 afgørelser i 2019.

TABEL 4.2 AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2019

	Afgjorte sager	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	2.313	20
Anerkendelse af ulykker	2.014	17
Anmeldelsesfrist	194	2
Den sikrede personkreds	134	1
Diverse*	17	0
Hjælpe midler	12	0
Små specialer**	424	4
Sygebehandling***	178	2
Tab af erhvervsevne	2.574	22
Varigt mén	3.637	31
Årsløn****	170	1
I alt	11.667	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

74 PROCENT ER STADFÆSTET

Udfaldet af afgjorte sager

Tabel 4.3. viser udfaldet af de 11.667 afgjorte sager i 2019. 74 procent er stadfæstet, 19 procent er ændret, og 7 procent af sagerne er hjemviste.

På de største sagsområder er omgørelsesprocenten højest på sagsområderne om varigt mén med 35 procent, tab af erhvervsevne med 29 procent og anerkendelse af ulykker med 23 procent. Omgørelsesprocenten for årsløn på 46 procent indgår i redegørelsen, da dette område knytter sig til spørgsmålet om tab af erhvervsevne.

Omgørelsesprocenten for hjælpemidler på 50 procent og for sygebehandling på 19 procent er også blandt de højeste. Disse sagsområder udgjorde en relativt lille andel af den samlede mængde afgjorte sager. Redegørelsen vil derfor ikke fokusere nærmere på disse områder.

TABEL 4.3 UDFALDET AF AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER (2019)

	Stadfæstelse		Ændret		Hjemvist		I alt		Omgørelsesprocent
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Anerkendelse af erhvervs-sygdom	2.067	89	126	5	120	5	2.313	20	11
Anerkendelse af ulykker	1.541	77	394	20	79	4	2.014	17	23
Anmeldelsesfrist	165	85	20	10	9	5	194	2	15
Den sikrede personkreds	111	83	17	13	6	4	134	1	17
Diverse*	16	94	0	0	1	6	17	0	6
Hjælpe midler	6	50	4	33	2	17	12	0	50
Små specialer**	345	81	50	12	29	7	424	4	19
Sygebehandling***	144	81	30	17	4	2	178	2	19
Tab af erhvervsevne	1.818	71	495	19	261	10	2.574	22	29
Varigt mén	2.355	65	981	27	301	8	3.637	31	35
Årsløn****	92	54	66	39	12	7	170	1	46
I alt	8.660	74	2.183	19	824	7	11.667	100	26

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager i tabellen - fx er stadfæstelsesprocenten andelen af stadfæstede sager set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ÅRSAGER TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER

TO UD AF TRE OMGØRELSE ER ÆNDRINGER

Omgørelsesprocenten er i 2019 på 26 procent. Se tabel 4.3. Tabel 4.4. viser, at omkring to tredjedele af omgørelserne er ændringer, mens omkring en tredjedel er hjemvisninger.

Samlet set skyldes ændringerne oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen. Hjemvisningerne skyldes i mere end halvdelen af sagerne oplysningsgrundlaget.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger på de største sagsområder bliver nærmere beskrevet i kapitel 5 og 6.

TABEL 4.4 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER 2019

	Ændring		Hjemvisning		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	5	0	15	2	20	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs-sygdomsudvalget	0	0	34	4	34	1
Nye væsentlige oplysninger	45	2	32	4	77	3
Oplysningsgrundlaget	10	0	525	63	535	18
Retsanvendelse	367	17	105	13	472	16
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0	25	3	25	1
Anden lægefaglig vurdering	1.200	55	77	9	1.277	42
Anden skønsmæssig vurdering	556	26	15	2	571	19
I alt	2.183	100	828	100	3.011	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

FLEST ÆNDRINGER VED ULYKKER, VARIGT MÉN OG TAB AF ERHVERVSEVNE

Årsager til ændringer

Der er i 2019 ændret flest afgørelser om varigt mén, tab af erhvervsevne og anerkendelse af ulykker. De tre sagsområder udgør til sammen omkring to tredjedele af det samlede antal afgjorte sager.

Tabel 4.5 viser, at 367 afgørelser er ændret på grund af retsanvendelsen. Det svarer til 17 procent af det samlede antal ændringer.

TABEL 4.5 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF RETSANVENDELSE FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2019

	Ændret pga. retsanvendelse	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ifht. alle ændrede sager	Procent ifht. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	25	126	2.313	20	1
Anerkendelse af ulykker	96	394	2.014	24	5
Anmeldelsesfrist	5	20	194	25	3
Den sikrede personkreds	3	17	134	18	2
Diverse*	0	0	17	0	0
Hjælpe midler	0	4	12	0	0
Små specialer**	16	50	424	32	4
Sygebehandling***	4	30	178	13	2
Tab af erhvervsevne	133	495	2.574	27	5
Varigt mén	61	981	3.637	6	2
Årsløn****	24	66	170	36	14
I alt	367	2.183	11.667	17	3

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Tabel 4.6 viser, at 1.200 afgørelser er ændret på grund af en anden lægefaglig vurdering i Ankestyrelsen. Det svarer til 55 procent af det samlede antal ændrede afgørelser.

TABEL 4.6 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING FORDELT PÅ SAGS-OMRÅDER 2019

	Ændret pga. anden lægefaglig vurdering	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ifht. alle ændrede sager	Procent ifht. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	85	126	2.313	67	4
Anerkendelse af ulykker	176	394	2.014	45	9
Anmeldelsesfrist	7	20	194	35	4
Den sikrede personkreds	0	17	134	0	0
Diverse*	0	0	17	0	0
Hjælpebidler	4	4	12	100	33
Små specialer**	5	50	424	10	1
Sygebehandling***	25	30	178	83	14
Tab af erhvervsevne	70	495	2.574	14	3
Varigt mén	827	981	3.637	84	23
Årsløn****	1	66	170	2	1
I alt	1.200	2.183	11.667	55	10

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Tabel 4.7 viser, at 556 afgørelser er ændret på grund af en anden skønsmæssig vurdering i Ankestyrelsen. Det svarer til 25 procent af det samlede antal ændrede afgørelser.

TABEL 4.7 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2019

	Ændret pga. anden skøns- mæssig vurdering	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ifht. alle ændrede sager	Procent ifht. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	12	126	2.313	10	1
Anerkendelse af ulykker	109	394	2.014	28	5
Anmeldelsesfrist	7	20	194	35	4
Den sikrede personkreds	13	17	134	76	10
Diverse*	0	0	17	0	0
Hjælpe midler	0	4	12	0	0
Små specialer**	21	50	424	42	5
Sygebehandling***	1	30	178	3	1
Tab af erhvervsevne	278	495	2.574	56	11
Varigt mén	76	981	3.637	8	2
Årsløn****	39	66	170	59	23
I alt	556	2.183	11.667	25	5

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

FLEST HJEMVISNINGER VED VARIGT MÉN OG TAB AF ERHVERVSEVNE

Årsager til hjemvisninger

Der er i 2019 hjemvist flest sager om tab af erhvervsevne og varigt mén. De to sagsområder udgør til sammen omkring halvdelen af alle afgjorte sager.

Tabel 4.8 viser, at 525 sager er hjemvist, fordi oplysningsgrundlaget i sagerne ikke har været tilstrækkeligt til, at Ankestyrelsen har kunnet træffe afgørelse. Det svarer til 64 procent af det samlede antal hjemviste sager.

TABEL 4.8 HJEMVISNINGER PÅ GRUND AF OPLYSNINGSGRUNDLAGET FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2019

	Hjemvist pga. oplysningsgrundlaget	Hjemviste sager	Afgjorte sager	Procent ifht. alle hjemviste sager	Procent ifht. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	60	120	2.313	50	3
Anerkendelse af ulykker	62	79	2.014	78	3
Anmeldelsesfrist	5	9	194	56	3
Den sikrede personkreds	2	6	134	33	1
Diverse*	1	1	17	100	6
Hjælpe midler	0	2	12	0	0
Små specialer**	18	29	424	62	4
Sygebehandling***	3	4	178	75	2
Tab af erhvervsevne	155	261	2.574	59	6
Varigt mén	210	301	3.637	70	6
Årsløn****	9	12	170	75	5
I alt	525	824	11.667	64	4

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

****Årsløn er en delmængde af sager om tab af erhvervsevne. Årsløn oprettes som sagskategori i Ankestyrelsen, når spørgsmålet er særskilt påklaget, eller Ankestyrelsen finder grundlag for af egen drift at behandle spørgsmålet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

KAPITEL 5

Afgørelser om anerkendelse af en arbejdsskade

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme.

De vejledende eksempler i redegørelsen er baseret på en tilfældig udvælgelse af afgjorte sager i 2019⁹. Der er inddraget eksempler fra afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, for yderligere at nuancere billedet.

ULYKKER

En ulykke er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 6:

§ 6, ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVEN

Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Den 1. januar 2020 trådte en ny lovændring om arbejdsskadesikring nr. 9 af 9. september 2019 i kraft.

Lovændringen finder anvendelse for skader sket efter den 1. januar 2020. Det betyder, at redegørelsen ikke har fokus på sager i henhold til den nye lovændring, da redegørelsen omfatter afgørelser truffet i 2019.

Kriterierne for at anerkende en ulykke som en arbejdsskade er, at:

- Der er en personskade
- Der er sket en hændelse eller påvirkning
- Der er årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaden.

Omgørelsesprocenten for sager om ulykker

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 23 procent af sagerne om anerkendelse af ulykker i 2019. *Se tabel 4.3.* 20 procent af afgørelserne er ændret, og 4 procent af sagerne er hjemvist¹⁰.

Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om anerkendelse af ulykker på 26 procent i 2018. 21 procent af afgørelserne er ændret, og 5 procent er hjemvist.

⁹ Sagerne er valgt ud fra deres endetal i Ankestyrelsens journalsystem, hvilket tildeles tilfældigt i henhold til, hvornår sagerne er journaliseret.

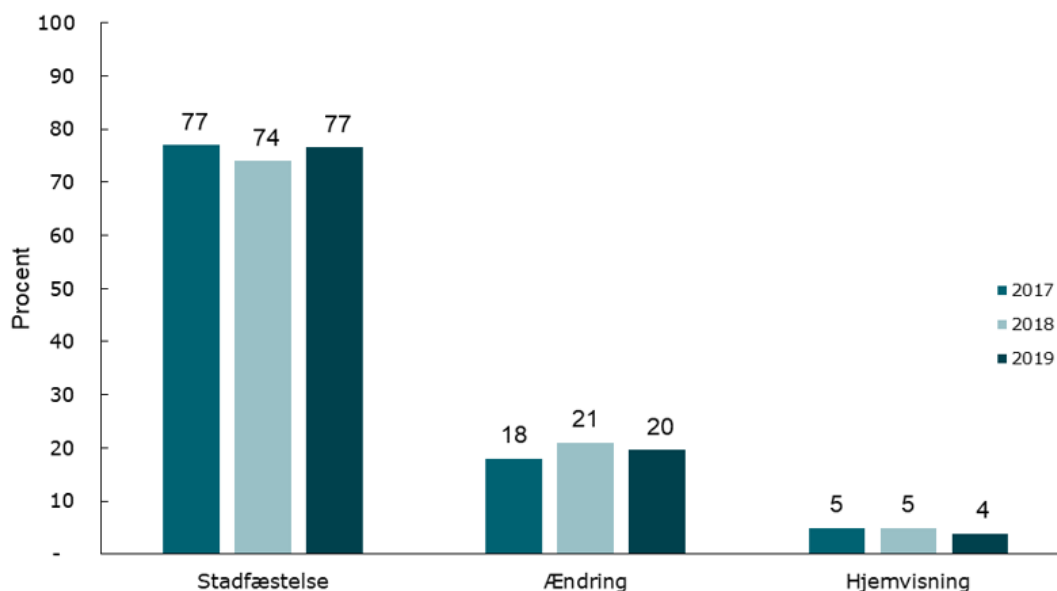
¹⁰ Afrundet til nærmeste hele tal.

Andelen af ændrede afgørelser er lidt højere i 2018 end i 2019, mens andelen af hjemviste sager næsten er uændret fra 2018 til 2019. Se figur 5.1.

Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om anerkendelse af ulykker ikke er ændret nævneværdigt i perioden fra 2017 til 2019. Omgørelserne i 2019 har baggrund i de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2018. Redegørelsen har derfor fokus på de samme problemstillinger som redegørelsen for 2018.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor.

FIGUR 5.1 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ULYKKER I 2017-2019 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING ER ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om ulykker

I 45 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af ulykker i 2019 er årsagen til ændringen en anden lægelig vurdering. 28 procent er ændret på baggrund af en anden skønsmæssig vurdering, mens 24 procent er ændret på grund af retsanvendelsen. Se tabel 5.2.

Til sammenligning skyldes 47 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af ulykker i 2018 en anden juridisk vurdering og 50 procent en anden lægefaglig vurdering.

De nye årsagsemneord "Anden skønsmæssig vurdering" og "Retsanvendelse", som sammenlagt udgør 30 procent af de ændrede afgørelser om ulykker i 2019, kan sammenholdes med det tidligere årsagsemneord "Juridisk vurdering", som i 2018 udgør 27 procent af ændringerne. Forskellen i fordelingen af årsager til ændring af afgørelser om ulykker i 2018 og 2019 kan derfor forklares med de nye årsagsemneord, som Ankestyrelsen tilpassede i 2019.

TABEL 5.2 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2019

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	10	3
Oplysningsgrundlaget	3	1
Retsanvendelse	96	24
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	176	45
Anden skønsmæssig vurdering	109	28
I alt	394	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

33-17

Principmeddelelsen oplister de elementer, der kan indgå i den konkrete bevisbedømmelse af spørgsmålet om årsagsammenhæng.

De fleste afgørelser, der er ændret på baggrund af en anden lægeligfaglig vurdering, skyldes en anden vurdering af, om en hændelse eller påvirkning er relevant i forhold til at medføre personskaden (se principmeddelelse 33-17).

En anden årsag til ændrede afgørelser er en anden skønsmæssig vurdering af oplysningerne i sagen. Det kan fx være spørgsmål om, hvorvidt der i relevant tidsmæssig sammenhæng med hændelsen er dokumentation for symptomer, og/eller det er tilstrækkelig dokumenteret, at skaden er sket på arbejdet.

I den vurdering kan følgende elementer indgå:

- tilskadekomnes forklaring om, hvad der er sket, og hvornår det er sket
- er der søgt læge/behandler, og hvornår er det sket?

ÅRSAGSSAMMEN- HÆNG MELLEM HÆNDELSEN OG PERSONSKADEN

- hvad er der oplyst ved læge-/behandlerbesøgene om årsagen til besøgene?
- er der oplyst om en hændelse eller påvirkning ved lægen/behandleren, og hvilken hændelse eller påvirkning er beskrevet?
- er arbejdsgiver bekendt med hændelsen og/eller skaden?
- har tilskadekomne været sygemeldt - og i så fald hvornår og hvor længe?
- har tilskadekomne fortsat sit arbejde, og er det sket med eller uden skånebehov?
- er der vidneforklaringer, og hvornår er disse afgivet?

I de fleste sager om anerkendelse af ulykker er det afgørende, om den tilskadekomne i tilstrækkelig grad har løftet bevisbyrden for årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaden. De udvalgte eksempler i redegørelsen har derfor fokus på disse forhold.

Anden lægefaglig vurdering

Sag nr. 1 viser, at en ændring kan skyldes, at Ankestyrelsen – med baggrund i en lægefaglig udtalelse - vurderer hændelsens karakter og dens relevans i forhold til den påviste skade anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Hvis der alene er tale om en beskeden belastning af den skadede legemsdel, vil der som udgangspunkt ikke være årsagssammenhæng i lovens forstand.

VURDERING AF, OM HÆNDELSEN ER RELEVANT BELASTENDE

Sag nr. 1 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der på sit arbejde i en børnehavne skal sige farvel til et barn. Barnet hopper op af tilskadekomne og hænger fast i tilskadekomnes højre arm/skulder. Tilskadekomne får dermed en forstrækning i skulderen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at hændelsen alene er egnet til at medføre forbigående smerter, der vil gå over af sig selv uden behandling. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at tilskadekomne før hændelsen har smerter fra skulderen, og at det ikke er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at generne skyldes den anmeldte hændelse.

**ANDEN
SKØNSMÆSSIG
VURDERING,
UANSET ALLE
RELEVANTE
FORHOLD ER
INDDRAGET**

Ankestyrelsen vurderer, at det er godtgjort, at tilskadekomne var udsat for en arbejdsskade, der medfører smerter i skulderen. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne er hos egen læge samme dag, som hændelsen sker. Tilskadekomne har efterfølgende haft konsultationer og været i kontakt med egen læge om skuldersmerterne. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at hændelsen har medført en belastning af skulderen, der efter en lægefaglig vurdering er relevant i forhold til at medføre skuldersmerter. Desuden har tilskadekomne ikke haft skuldersmerter i næsten tre år forud for hændelsen.

Anden skønsmæssig vurdering

Oplysninger om den tidsmæssige sammenhæng mellem hændelsen og skaden har en væsentlig betydning for vurderingen af, om det i tilstrækkelig grad er godtgjort, at tilskadekomne har været udsat for en skade på arbejdet.

I vurderingen indgår blandt andet, om der i tidsmæssig tilknytning til hændelsen har været lægelige henvendelser, hvor hændelsen er beskrevet, eller om vidner kan bekræfte, at skaden opstod som led i arbejdet. Det er altid en konkret afvejning af sagens oplysninger, om der er den fornødne dokumentation.

I sag nr. 2 afvejer Ankestyrelsen sagens oplysninger anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, uanset at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold i deres vurdering.

MANGLENDE DOKUMENTATION FOR HÆNDELSEN

Sag nr. 2 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde i lufthavnen oplyser at være kommet til skade med nakken.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurderer, at der er grundlag for at anerkende en forværring af forudbestående nakkemesmerter som en arbejdsskade. Det indgår i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at der i et journalnotat (tre dage efter hændelsen) fremgår, at tilskadekomne har haft smerter i over en måned og at smerterne ikke var traumbetinget. I et andet journalnotat (11 dage efter hændelsen) fremgår, at tilskadekomne

har haft nakkeproblemer i en længere periode, men at tilskadekomne for 9 dage siden oplevede en udtalt symptomforværring. I et tredje journalnotat (omkring 3½ måned efter hændelsen) fremgår det, at symptomforværringen skete i forbindelse med hændelsen. Det er også indgået i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at tilskadekomnes arbejdsgiver i et brev har oplyst, at tilskadekomne har været sygemeldt fra tre dage efter hændelsen og tre måneder frem. Tilskadekomne havde desuden skånebehov i sit arbejde cirka i en måned efter sygemeldingen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer på den baggrund, at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade.

Ankestyrelsen vurderer, at det ikke med tilstrækkelig sandsynlighed er godtgjort, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der i de lægelige oplysninger ikke er dokumentation for, at tilskadekomne er kommet til skade med nakken ved den anmeldte hændelse. Det skyldes, at det af et journalnotat (tre dage efter hændelsen) fremgår, at tilskadekomne har haft smerter i nakke i en måned, ligesom det er beskrevet, at der ikke er noget traume. I et andet journalnotat (11 dage efter hændelsen) er det anført, at tilskadekomne gennem mange år har haft nakkesmerter, der er kommet og gået i en længere periode med mere konstante og generende symptomer og for ni dage siden med udtalt forværring. Heller ikke der er hændelsen beskrevet. Hændelsen er alene beskrevet i et senere journalnotat (omkring 3½ måned efter hændelsen), hvor tilskadekomne har bedt lægen om at supplere sygehistorien i journalen.

Ankestyrelsen vurderer, at dette notat ikke udgør tilstrækkeligt dokumentation for, at tilskadekomne er kommet til skade på sit arbejde ved den anmeldte hændelse. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at der ikke er nogen vidner, der kan bekræfte, at tilskadekomne er kommet til skade ved den anmeldte hændelse, og at tilskadekomne først har anmeldt skaden til sin arbejdsgiver efter en sygemelding og operation.

**AFGØRENDE
SKØNSELEMENT
ER IKKE
INDDRAGET VED
VURDERINGEN**

Retsanvendelse

Sag nr. 3 viser, at en afgørelse om anerkendelse af en ulykke, der er ændret på baggrund af forkert/mangelfuld retsanvendelse, kan være begrundet i, at alle relevante forhold ikke er inddraget i skønnet.

I eksemplet har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke inddraget alle relevante oplysninger, der har betydning for vurderingen af årsagssammenhæng, herunder journalnotater i tidsmæssig tilknytning til hændelsen.

VURDERINGEN AF RETSANVENDELSE

Sag nr. 3 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde som tømrer oplyser at være kommet til skade med lænderyggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er grundlag for at anerkende en diskusprolaps i lænderyggen som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at det fremgår af lægeerklæring 1, at tilskadekomne henvendte sig til egen læge 5 dage efter hændelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at det fremgår af lægejournalen, at tilskadekomne en uge tidligere var vågnet med dropfod af venstre fod. Lægen henviste tilskadekomne til neurologisk vurdering på et sygehus. Det fremgår endvidere, at tilskadekomne blev indlagt på mistanke om slagtilfælde. Dette blev afkræftet, og ved MR-scanning af lænderyg (omkring 2 uger efter hændelsen) blev der påvist en diskusprolaps med nerverodstryk. Det fremgår af lægejournalen, at tilskadekomne blev opereret for diskusprolaps på et privathospital omkring 3 uger efter hændelsen. Det er derfor Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og diskusprolapsen i lænderyggen. Det er også Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdering, at hændelsen er egnet til at give en diskusprolaps i lænderyggen, fordi ryggen har været udsat for en relevant og tilstrækkelig belastning. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er opmærksomme på, at tilskadekomne i et spørgeskema har anført, at tilskadekomne tidligere har mærket ømhed i ryggen. Oplysningen har ikke ført til en ændret vurdering, fordi det ikke fremgår af lægejournalen, at tilskadekomne tidligere har søgt læge med smerter fra ryggen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er også opmærksomme på, at der ved MR-scanning blev påvist udtalte degenerative forandringer i lænderyggen. Idet der ikke tidligere har været symptomer fra lænderyggen, har dette ikke ført til en ændret vurdering.

Ankestyrelsen vurderer, at det ikke er godtgjort, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne første gang henvendte sig til egen læge 5 dage efter hændelsen. Det fremgår af journalnotatet, at tilskadekomne en uge tidligere var vågnet med dropfod. Det er ikke omtalt, at tilskadekomne skulle have fået rygsmærter ved en hændelse på arbejdet. Tilskadekomne blev henvist til akutmodtagelse på grund af mistanke om blodprop. Det fremgår af journalnotat fra hospitalet (5 dage efter hændelsen), at tilskadekomne cirka en uge tidligere havde haft debut af kraftnedsættelse i venstre ben. I journalnotatet fremgår det, at tilskadekomne havde gennem de seneste to dage oplevet natlige smerter i ben og lænderyg. Det fremgår også af journalnotatet, at tilskadekomne på det seneste havde arbejdet med tunge materialer, og at tilskadekomne havde periodiske rygsmærter. Af et senere journalnotat fra hospitalet (omkring to uger efter hændelsen) fremgår, at tilskadekomne benægtede at have været udsat for et traume. Den anmeldte hændelse er første gang omtalt i de lægelige akter i et journalnotat omkring tre uger efter hændelsen, og skaden er først anmeldt omkring 1½ måned efter hændelsen. Ankestyrelsen lægger derudover vægt på, at der ved MR-scanning (omkring 2 uger efter hændelsen) blev påvist udtalte degenerative forandringer i lænderyggen. Ankestyrelsen lægger endeligt vægt på, at den beskrevne hændelse har medført en beskedent belastning af ryggen.

ÅRSAGER TIL HJEMVISNINGER

Hjemviste afgørelser om ulykker

Hovedparten af de hjemviste sager om ulykker skyldes oplysningsgrundlaget. Tabel 5.3 viser, at 78 procent af sagerne i 2019 er hjemvist med denne årsag. Til sammenligning er hjemvisningsprocenten i 2018 på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 65 procent.

TABEL 5.3 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2019

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	1	1
Oplysningsgrundlaget	62	78
Retsanvendelse	5	6
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	6
Anden lægefaglig vurdering	4	5
Anden skønsmæssig vurdering	2	3
I alt	79	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

I de fleste tilfælde skyldes hjemvisninger med baggrund i oplysningsgrundlaget i sagerne, at der mangler lægelige oplysninger om forudbestående forhold og symptomudviklingen efter hændelsen eller oplysninger fra tilskadekomne og arbejdsgiver om hændelsen. Nedenfor gennemgår vi to eksempler på afgørelser, hvor Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse på grund af oplysningsgrundlaget.

BEHOV FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER OM HÆNDELSEN

Manglende oplysninger om hændelsen

Sag nr. 4 viser, at en hjemvisning kan skyldes, at der mangler oplysninger, der kan præcisere selve hændelsesforløbet. I den konkrete sag er der behov for oplysninger om hændelsens karakter og omfang.

MANGLENDE OPLYSNINGER OM HÆNDELSESFORLØBET

Sag nr. 4 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som socialpædagog. En beboer bliver oprevet over for tilskadekomne og råber grimme ord, ligesom beboeren også har fremsat trusler om vold.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer at skaden i form af uspecificeret belastningsreaktion er forårsaget af, at tilskadekomne i sit arbejde er blevet udsat for truende adfærd og grove trusler mod sin person af beboeren. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved behandlingen af sagen inddraget en lægeligfaglige udtalelse, som angiver, at den beskrevne hændelse er egnet til at medføre en uspecificeret belastningsreaktion.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der blandt andet mangler en udførlig og detaljeret beskrivelse af hændelsesforløbet. Det fremgår ikke af sagens oplysninger, hvor lang tid episoden varer, hvor tilskadekomnes kollega er henne, og om denne hører episoden. Efter en lægefaglig vurdering er det heller ikke muligt, ud fra sagens foreliggende oplysninger, at vurdere, om hændelsen er exceptionelt truende og af en sådan karakter, at den kan anses for at være egnet til at medføre vedvarende psykiske symptomer. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at der er behov for yderligere og mere udførlige beskrivelser af hændelserne på arbejdet forud for den aktuelle hændelse. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at der mangler lægelige oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand forud for hændelsen.

BEHOV FOR YDERLIGERE LÆGELIGE OPLYSNINGER

Manglende lægelige oplysninger

Oplysningsgrundlaget skal være tilstrækkeligt for, at der kan foretages en fyldestgørende og konkret bevisbedømmelse og afvejning af de forskellige elementer. De nødvendige og relevante lægelige oplysninger skal derfor fremgå af sagen. Oplysningerne skal i relevant omfang belyse, om der har været symptomer før hændelsen, om der er forudbestående sygdom, der har betydning for den tilskadekomnes symptomer, og hvordan symptomerne har udviklet sig efter hændelsen (se principmeddelelse 33-17).

33-17

Det fremgår af principmeddelelsen, at for at kunne foretage den konkrete bevisbedømmelse og afveje de forskellige elementer mod hinanden, skal oplysningsgrundlaget være tilstrækkeligt.

Sag nr. 5 viser, at en hjemvisning også kan skyldes, at der mangler lægelige oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes tilstand før og efter hændelsen.

MANGLENDE LÆGELIGE OPLYSNINGER OM FORUDBESTÅENDE FORHOLD OG ÅRSAGSSAMMENHÆNG

Sag nr. 5 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder med social- og sundhedsarbejde i private hjem. Tilskadekomne bliver revet hårdt i håret og får hovedet trukket ned mod gulvet af en beboer. Tilskadekomne kommer væk med hjælp fra kollegaer.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at belastningen af hovedet ikke har været af en sådan karakter og af et sådant omfang, at den vil give mere end forbigående hovedpine. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder derfor, at hændelsen ikke er årsag til tilskadekomnes vedvarende gener fra hovedet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lagde vægt på, at tilskadekomne blev hevet hårdt i håret af en beboer, der trak hovedet ned mod gulvet. Tilskadekomne fik hjælp fra en kollega til at komme væk. Tilskadekomne opsøgte behandling samme dag hos lægevagten.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at Ankestyrelsen kan tage stilling til spørgsmålet om anerkendelse. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler lægelige oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes helbredsmæssige forhold mere udførligt. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor indhente oplysninger, der beskriver tilskadekomnes neurologiske og psykiske gener forud for hændelsen samt en beskrivelse af tilskadekomnes neurologiske og psykiske gener fra hændelsen og frem.

Stadfæstede afgørelser om ulykker

Stadfæstelsesprocenten i afgørelser om anerkendelse af ulykker er 77 i 2019. Det er en stigning i forhold til 2018, hvor stadfæstelsesprocenten er 74. *Se figur 5.1.* I en række af afgørelserne stadfæster Ankestyrelsen med samme begrundelse som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det betyder, at Ankestyrelsen lægger vægt på de samme oplysninger som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og bruger de samme regler til at afgøre sagen. Betingelsen for at stadfæste en afgørelse med samme begrundelse som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse indeholder en

fyldestgørende begrundelse, hvor der er lagt vægt på alle relevante forhold og skønselementer, og at reglerne er inddraget på korrekt vis. Det indebærer blandt andet også, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt Ankestyrelsens principmeddelelser korrekt.

Der kan være tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har henvist til en relevant principmeddelelse, men hvor afgørelsen er velbegrundet og indeholder alle relevante forhold. I en sådan situation kan Ankestyrelsen i forlængelse af begrundelsen eller i bemærkninger til klagen henvise til principmeddelelsen. Sag nr. 6 tager afsæt i dette.

32-17

Principmeddelelsen fastslår, at forbigående smerter, der ikke kræver behandling, men går over af sig selv, normalt ikke vil være en arbejdsskade i lovens forstand.

KRAVENE TIL PERSONSKADEN VAR IKKE OPFYLDT

Sag nr. 6 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som social- og sundhedsassistent. Tilskadekomne skal hjælpe en beboer ned fra 1. sal. Der står mange ting på trappen, og der er et gulvtæppe, som ligger løst. Tilskadekomne falder derfor ned ad trappen og slår sit knæ og ben.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne opsøger skadestuen samme dag, men tager hjem efter fire timers ventetid og derfor ikke bliver tilset af en læge. Tilskadekomne er sygemeldt et par dage, men har ikke modtaget behandlinger eller opsøgt læge efterfølgende på baggrund af generne i knæ eller ben.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at smerterne i knæ og ben har været forbigående og er gået over af sig selv uden behandling. Kravene til en personskade efter loven er dermed ikke opfyldt.

Ankestyrelsen er enig i vurderingen, og stadfæstede afgørelsen med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Ankestyrelsen henviser også til principmeddelelse 32-17, der handler om, hvilke krav der stilles til personskadens omfang.

ERHVERVSSYGDOMME

En erhvervssygdom er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 7.

§ 7, ARBEJDSKADESIKRINGSLOVEN

Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov:

- 1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.
- 2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Bestemmelsen i arbejdsskadesikringsloven skal læses i sammenhæng med bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme.¹¹

¹¹ Bekendtgørelse nr. 374 af 8. april 2019 om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005.

En sygdom kan anerkendes, hvis følgende generelle betingelser er opfyldt:

- 1) Den skadelige påvirkning skal have en styrke og tidsmæssig udstrækning, som efter medicinsk dokumentation kan forårsage sygdommen.
- 2) Sygdomsbilledet skal efter medicinsk dokumentation stemme overens med den skadelige påvirkning og sygdommen.
- 3) Sygdommen må ikke med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.¹²

Mange sygdomme er udbredt i befolkningen uanset erhverv. En sygdom, der anerkendes som en erhvervssygdom, skal udelukkende eller i overvejende grad være forårsaget af arbejdets særlige art og ikke andre forhold. Der må ikke være lægefaglig tvivl om, at sygdommen skyldes arbejdet.

Omgørelsesprocenten for sager om erhvervssygdomme

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 11 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2019. *Se tabel 4.3.* 5 procent af afgørelserne er ændret, og 5 procent er hjemvist¹³.

Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2018 på 12 procent. 7 procent af afgørelserne er ændret, og 5 procent af sagerne er hjemvist.

Andelen af ændrede afgørelser er lidt højere i 2018 end i 2019, mens andelen af hjemviste sager er uændret fra 2018 til 2019. *Se figur 5.4.*

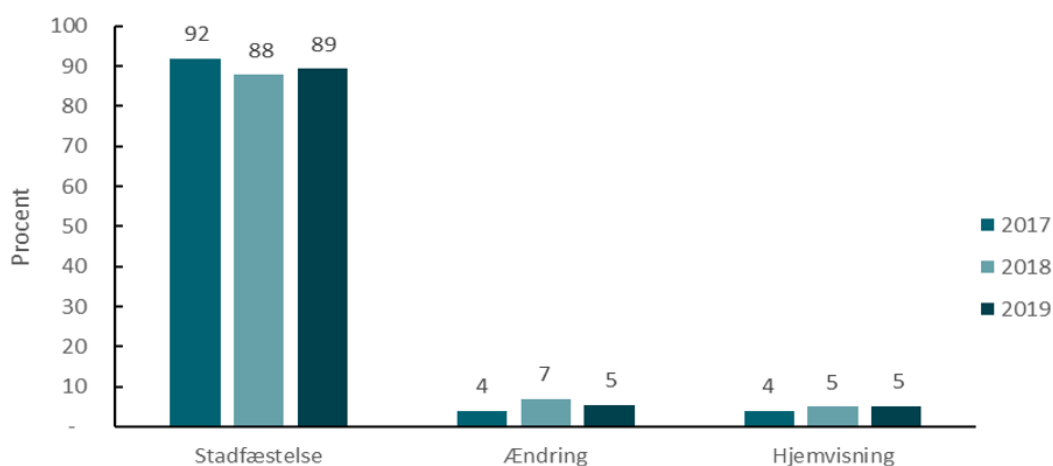
Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om erhvervssygdomme ikke er ændret nævneværdigt i perioden fra 2017 til 2019. Omgørelserne i 2019 har baggrund i de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2018. Redegørelsen har derfor fokus på de samme problemstillinger som redegørelsen for 2018.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor.

¹² Jf. arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 1.

¹³ Afrundet til nærmeste hele tal.

FIGUR 5.4 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ERHVERSSYGDOMME I 2017-2019 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING ER ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om erhvervssygdomme

I 67 procent af de ændrede afgørelser om erhvervssygdomme i 2019 er årsagen en anden lægefaglig vurdering. 20 procent er ændret på grund af retsanvendelsen og 10 procent som følge af en anden skønsmæssig vurdering. *Se tabel 5.5.*

Til sammenligning skyldes 69 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2018 en anden lægelig vurdering og 27 procent en anden juridisk vurdering.

De nye årsagsemneord "Anden skønsmæssig vurdering" og "Retsanvendelse", som sammenlagt udgør 30 procent af de ændrede afgørelser om erhvervssygdomme i 2019, kan sammenholdes med det tidligere årsagsemneord "Juridisk vurdering", som i 2018 udgør 27 procent af ændringerne. Forskellen i fordelingen af årsager til ændring af afgørelser om erhvervssygdomme i 2018 og 2019 kan derfor forklares med de nye årsagsemneord, som Ankestyrelsen tilpassede i 2019.

TABEL 5.5 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2019

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	1	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	3	2
Oplysningsgrundlaget	0	0
Retsanvendelse	25	20
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	85	67
Anden skønsmæssig vurdering	12	10
I alt	126	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Nedenfor gennemgår vi eksempler på sager, hvor Ankestyrelsen ændrer afgørelsen på grund af en anden lægefaglig vurdering. Det er den primære årsag til ændring af afgørelser om anerkendelse af erhvervs sygdomme. Dernæst vil vi gennemgå et eksempel på en sag, hvor Ankestyrelsen ændrer afgørelsen på grund af retsanvendelse samt et eksempel på en ændring grundet en anden skønsmæssig vurdering.

Anden lægefaglig vurdering

En sygdom, som er på fortegnelsen over erhvervs sygdomme, anerkendes når:

- de generelle betingelser efter arbejdsskadesikringsloven og bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervs sygdomme er opfyldte, og
- fortegnelsens specielle betingelser er opfyldte¹⁴.

Om fortegnelsens specielle betingelser¹⁵ (diagnose og belastningskrav) er opfyldte, vil i nogle tilfælde indeholde en lægefaglig vurdering.

GENERELLE OG SPECIELLE BETINGELSER I FORTEGNElsen

¹⁴ Fortegnens specielle betingelser er nærmere beskrevet i vejledning om erhvervs sygdomme. (Vejledning om erhvervs sygdomme anmeldt fra 1. januar 2005)

¹⁵ Fortegnens specielle betingelser er nærmere beskrevet i vejledning om erhvervs sygdomme. (Vejledning om erhvervs sygdomme anmeldt fra 1. januar 2005)

Sag nr. 7 viser, at der ved spørgsmålet, om den erhvervsmæssige belastning er tilstrækkelig til anerkendelse efter fortegnelsens specielle betingelser, kan indgå en lægefaglig vurdering.

FORTEGNELSENS SPECIELLE BETINGELSER - BELASTNINGSKRAV

Sag nr. 7 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder med vulkanisering af gummi. Tilskadekomne har fået stillet diagnosen højresidig tennisalbue. Arbejdet indebærer blandt andet klipping og træk i gummi mange gange om dagen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at de arbejdsmæssige belastninger ikke opfylder de tidsmæssige krav til anerkendelse efter fortegnelsens punkt C.4.1. om tennisalbue med kombinationen af kraftfulde og repetitive arbejdsbevægelser i akavede arbejdsstillinger i cirka halvdelen af arbejdstiden. Årsagen er, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne alene har haft kraftfuldt arbejde 1-2 timer om dagen.

Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at anerkende lidelsen som en erhvervssygdom. Ud fra en lægefaglig vurdering er arbejdet tilstrækkeligt kraftfuldt og gentagende, fordi tilskadekomne skal trække op til 30 meter klæbrig, hårdt gummi af valser mange gange om dagen og klippe i gummi med skræddersaks. Der er også oplysninger om, at særligt arbejdet med træk i gummi skal foretages mange gange gennem hele arbejdsdagen, hvorfor Ankestyrelsen vurderer, at det kraftfulde arbejde strækker sig over flere timer om dagen.

Sag nr. 8 viser, at der kan indgå en lægefaglig vurdering ved spørgsmålet om, hvorvidt der er tilstrækkelig tidsmæssig sammenhængen mellem den erhvervsmæssige belastning og sygdommens opståen.

FORTEGNELSENS SPECIELLE BETINGELSER – TIDSMÆSSIG SAMMENHÆNG

Sag nr. 8 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder med etablering af hejsselad på nye lastvogne i årene 2010 til 2014. I sagen er der anmeldt højresidigt rotator cuff-syndrom som en erhvervssygdom. Tilskadekomne har i en anden sag fået anerkendt venstresidigt rotator cuff-syndrom på baggrund af samme erhvervsmæssige belastning fra 2010 til 2014. Tilskadekomne er ikke i arbejde, efter han bliver sygemeldt i 2014.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer på baggrund af de lægelige oplysninger, at diagnosen først bliver stillet i 2018. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer derfor, at der ikke er tidsmæssig sammenhæng mellem det tidligere arbejde frem til 2014 og højresidigt rotator cuff-syndrom.

Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at anerkende højresidigt rotator cuff-syndrom som en erhvervssygdom. Det er lægeligt dokumenteret, at sygdommen er opstået allerede i 2012, hvilket er i tidsmæssig sammenhæng med den erhvervsmæssige belastning. Ud fra en lægefaglig vurdering er belastningen ens i højre og venstre skulder. Belastningen er derfor tilstrækkelig til anerkendelse efter fortegnelsens punkt C.5.1. om rotator cuff-syndrom.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDDRING, UANSET AT ALLE RELEVANTE FORHOLD ER INDDRAGET

Anden skønsmæssig vurdering

En ændring på grund af en anden skønsmæssig vurdering skyldes i nogle tilfælde, at Ankestyrelsen afvejer sagens oplysninger anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, uanset at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold i deres vurdering. Det er sag nr. 9 et eksempel på.

SAMMENHÆNGENDE BELASTNINGSPERIODE

Sag nr. 9 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder med over 20 personhåndteringer dagligt i perioden fra 1996 til 2017. Den anmeldte lidelse i sagen er kronisk lænderygsygdom. Tilskadekomne er fra 2014 til 2015 cirka 1 år på dagpenge, hvor tilskadekomne alene har vikariater med relativt få personhåndteringer.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer på baggrund af dagpengeperioden i 2014-2015, at de erhvervsmæssige belastninger ikke opfylder kravene til anerkendelse efter fortegnelsens punkt B.1.C. om kronisk lænderygsygdom med mindst 20 personhåndteringer i en nogenlunde sammenhængende periode på mindst 8-10 år, fordi sygdommen først opstår i 2017.

Ankestyrelsen vurderer, at det år, hvor tilskadekomne har et mindre omfang af personhåndteringer, alene har udskudt tidspunktet for symptomdebut og ikke afbrudt de foregående mange års belastninger. Den erhvervsmæssige belastning af personhåndteringer i tilskadekomnes arbejde kan derfor betragtes som en sammenhængende periode og er derfor tilstrækkelig til anerkendelse af kronisk lænderygsygdom efter fortegnelsens punkt B.1.C. om kronisk lænderygsygdom.

Retsanvendelse

En ændring af en afgørelse om anerkendelse af erhvervssygdom, der skyldes forkert/mangelfuld retsanvendelse, kan være begrundet i flere forhold.

I nogle tilfælde kan en sådan ændring bero på, at Ankestyrelsen har lagt en diagnose, der står på fortegnelsen, til grund for vurderingen, hvorimod Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lagt en anden diagnose til grund, der ikke fremgår af fortegnelsen. Dette kan fx være tilfældet, når der er oplysninger om flere diagnoser i samme legemsdel.

Det udslagsgivende kan være, at Ankestyrelsen inddrager et afgørende skønselement til belysning af diagnosen, som ikke er inddraget ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagen, fx en klinisk undersøgelse. Sag nr. 10 er et eksempel på, at Ankestyrelsen inddrager et afgørende element, som ikke er inddraget ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af diagnosen.

MANGLENDE INDDRAGELSE AF AFGØRENDE ELEMENT

Sag nr. 10 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som maler i perioden fra 1994 og frem til symptomdebut i 2015. Der er i sagen anmeldt skulderlidelse uden specifikation.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på de lægelige oplysninger om, at tilskadekomne ved MR-scanning i 2017 har fået påvist slidgigt i skulderen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger derfor denne diagnose til grund for vurderingen. Slidgigt i skulderen fremgår ikke af fortegnelsen over erhvervssygdomme, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer derfor spørgsmålet om anerkendelse af en erhvervssygdom uden for fortegnelsen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsen vurderer, at der i stedet er tale om diagnosen venstresidig rotator cuff-syndrom, som fremgår af fortegnelsen over erhvervssygdomme. Ankestyrelsen inddrager i den forbindelse lægelige oplysninger, som viser, at tilskadekomne allerede i 2014 får påvist rotator cuff-syndrom. Disse lægelige oplysninger foreligger også ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings behandling af sagen, men er ikke inddraget ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af, hvilken diagnose der kan lægges til grund for vurderingen.

Ankestyrelsen lægger dermed en anden diagnose til grund end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og vurderer spørgsmålet om anerkendelse af en erhvervssygdom inden for fortegnelsen. Ankestyrelsen vurderer, at den erhvervsmæssige belastning er tilstrækkelig til anerkendelse efter fortegnelsens punkt C.5.1. om rotator cuff-syndrom.

OPLYSNINGS- GRUNDLAGET ER ÅRSAG TIL FLEST HJEMVISNINGER

Hjemviste afgørelser om erhvervssygdomme

I 50 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2019 er årsagen oplysningsgrundlaget. 28 procent af sagerne bliver hjemvist, fordi Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. *Se tabel 5.6.*

Til sammenligning skyldes 58 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2018 et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, og 25 procent af sagerne er hjemvist med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Tallene skal ses i forhold til, at stadfæstelsesprocenten i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er 89 procent i 2019. Der er derfor tale om et relativt lille fald.

TABEL 5.6 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2019

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	3	3
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	33	28
Nye væsentlige oplysninger	0	0
Oplysningsgrundlaget	60	50
Retsanvendelse	9	8
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	1
Anden lægefaglig vurdering	11	9
Anden skønsmæssig vurdering	3	3
I alt	120	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

BEHOV FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER OM ERHVERVSMÆSSIG BELASTNING

I det følgende afsnit gennemgår vi eksempler, hvor Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse af en anmeldt erhvervssygdom på grund af oplysningsgrundlaget. Dernæst gennemgår vi et eksempel på, at spørgsmålet om anerkendelse af en anmeldt erhvervssygdom er hjemvist med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Oplysningsgrundlaget

Sag nr. 11 viser, at der kan være tilfælde, hvor de foreliggende oplysninger på sagen ikke i tilstrækkelig grad beskriver den erhvervsmæssige belastning, som tilskadekomne har været udsat for i sit arbejde.

En hjemvisning vil i disse tilfælde ske med henblik på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal indhente yderligere oplysninger om den erhvervsmæssige belastning fra tilskadekomne, tilskadekomnes arbejdsgiver eller på anden vis. Det kan fx være i form af en speciallægeerklæring fra Arbejdsmedicinsk Klinik eller udsendelse af en rejseinspektør.

Oplysningerne om den tilskadekomnes arbejdsopgaver og arbejdshistorik har betydning for, om kravene i fortegnelsen over erhvervssygdomme er opfyldte. Oplysningerne har også betydning for, om der kan ske anerkendelse uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme. I sidstnævnte tilfælde skal sagen forelægges for Erhvervssygdomsudvalget til vurderingen af, om der kan ske anerkendelse uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

UDSENDELSE AF REJSEINSPEKTØR TIL BELYSNING AF ERHVERVSMÆSSIGE BELASTNINGER

Sag nr. 11 Sagen drejer sig om en tilskadekomnen, der arbejder med at undersøge og sikre kvalitet af producerede glasflasker. Der er i den arbejdsmedicinske speciallægeerklæring stillet diagnoserne rotator cuff-syndrom med impingement, frossen skulder og AC-artrose.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der klinisk er tale om en frossen skulder, som ikke fremgår af fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at der ikke er mulighed for anerkendelse uden for fortegnelsen, og at der derfor ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke kan afgøres på grundlag af de foreliggende oplysninger. Ankestyrelsen er enig i den stillede diagnose i speciallægeerklæringen i form af rotator cuff-syndrom. Ankestyrelsen lægger i forhold til den erhvervsmæssige belastning særligt vægt på, at der er væsentlige divergerende oplysninger i forhold til arbejdsgivers og tilskadekomnes beskrivelse af arbejdets forhold og opgaverne. Ankestyrelsen vurderer derfor, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal behandle sagen på ny. I den forbindelse skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring udsende en rejseinspektør til besigtigelse af, hvordan de reelle arbejdsmæssige forhold er, og i hvilket omfang tilskadekomne har været udsat for de forskellige belastninger.

BEHOV FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER OM DIAGNOSEN

Sag nr. 12 viser, at der kan være uklarhed om diagnosen. Hvis der ud fra en lægefaglig vurdering er tvivl om, hvilken sygdom tilskadekomne har, kan der være behov for yderligere lægelige oplysninger, som skal præcisere tilskadekomnes gener, herunder hvilken diagnose der skal lægges til grund for vurderingen.

Det vil oftest bero på en anden lægefaglig vurdering, end den Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har foretaget.

Hvis det forudsætter en yderligere undersøgelse ved fx en speciallæge at klarlægge diagnosen, vil Ankestyrelsens reaktion altid være en hjemvisning. Det skyldes, at Ankestyrelsen som udgangspunkt ikke selv foranlediger yderligere undersøgelser af den tilskadekomne.

UKLARHED OM BELASTNING OG DIAGNOSE

Sag nr. 12 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som frisør i mange år, og som har anmeldt en slidgigt i albuen som en erhvervssygdom. I sagen foreligger der en arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring, hvori der ikke er konstateret slidgigt i albuen, men i stedet nævnt diagnosen seneirritation i albuen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er tale om slidgigt i albuen på baggrund af anmeldelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget, idet der ikke er tale om helt særlige belastninger, som giver en øget risiko for udvikling af slidgigt i albuen.

Ankestyrelsen vurderer, at diagnosen i albuen ikke er tilstrækkeligt belyst, da speciallægeerklæringen er udarbejdet i forbindelse med anmeldelse af andre lidelser, og handler derfor om generelle bevægeapparatsgener fra nakke-skulderåg og højre arm. Diagnosen slidgigt i albuen er blot anført i anmeldelsen, men er ikke lægeligt påvist. Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal indhente yderligere lægelige oplysninger med henblik på en nærmere afklaring af den eksakte diagnose i højre albue, inden sagen på ny kan afgøres. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal desuden være opmærksomme på, at tilskadekomne har andre tidligere anmeldte erhvervssygdomssager, som handler om slidgigt i nakken og senelidelse i højre underarm.

Forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget

Anerkendelse af sygdomme, som ikke er på fortegnelsen over erhvervssygdomme, kan kun ske efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. I disse tilfælde kan der under Ankestyrelsens behandling af sagen være behov for at inddrage en lægefaglig vurdering af, om der er mulighed for, at en anmeldt

sygdom kan anerkendes, og om sagen derfor bør forelægges for Erhvervssygdomsudvalget.

Sag nr. 13 viser, at der kan være tilfælde, hvor Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse af en erhvervssygdom, selvom sygdommen ikke kan anerkendes efter fortegnelsen over erhvervssygdomme. Når Ankestyrelsen vurderer, at de arbejdsmæssige belastninger har en sådan karakter, at arbejdet konkret kan være den mest sandsynlige årsag til sygdommen, kan sygdommen anerkendes uden for fortegnelsen efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. Det er tilstrækkeligt, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

I sådanne tilfælde vil afgørelsen fra Ankestyrelsen være todelt. Dels er der tale om en stadfæstelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering efter fortegnelsen over erhvervssygdomme, dels en hjemvisning af spørgsmålet om anerkendelse uden for fortegnelsen til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

HJEMVISNING TIL FORELÆGGELSE FOR ERHVERVSSYGDOMSUDVALGET

Sag nr. 13 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som skibsbygger i 18 år frem til 2000. Arbejdet som skibsbygger indebærer knæliggende opgaver. Siden 2000 arbejder tilskadekomne i forskellige ansættelser blandt andet med opstilling af maskiner og som buschauffør, og tilskadekomne har alene knæbelastende arbejde fra 2009-2011. Tilskadekomne har anmeldt slidgigt i begge knæled som en erhvervssygdom.

Inden for fortegnelsen

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at sygdommen har debut i 2014. Det indgår i vurderingen, at generne er opstået i forbindelse med en privat gåtur i skoven. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at de erhvervsmæssige belastninger ikke opfylder kravene til anerkendelse efter fortegnelsens punkt D.1. om slidgigt i knæled, fordi tilskadekomne ikke har haft tilstrækkeligt knæbelastende arbejde op til symptomdebut i 2014.

Ankestyrelsen vurderer, at der er dokumentation for symptomdebut allerede i 2009, hvor tilskadekomne får undersøgt højre knæ på sygehuset. Tilskadekomne oplyser ved undersøgelsen, at der har været smerter i begge knæ i lang tid.

Ankestyrelsen vurderer også, ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at den tilskadekomne ikke har været udsat for tilstrækkeligt knæliggende arbejde i tidsmæssig sammenhæng med sygdommens opståen, da der først er dokumentation for symptomdebut ca. 9 år efter ophøret af knæbelastende arbejde. Tilskadekomne opfylder derfor ikke betingelserne for anerkendelse efter fortegnelsens punkt D.1. om slidgigt i knæled.

Uden for fortegnelsen

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget, fordi den arbejdsmæssige påvirkning ikke er af en sådan karakter, at Erhvervssygdomsudvalget vil indstille sagen til anerkendelse.

Ankestyrelsen vurderer, at der er en mulighed for anerkendelse uden for fortegnelsen efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. Det skyldes, at tilskadekomne i sit tidligere arbejde som skibsbygger fra år 1982-2000 opfylder kravene til knæbelastende arbejde efter fortegnelsens punkt D.1. om slidgigt i knæled.

Ankestyrelsen lægger også vægt på at det fremgår af lægejournalen fra 2009, at tilskadekomne har haft smerter i begge knæ i lang tid. I speciallægeerklæringen er det anført, at det kan forklares med, at tilskadekomne ville se tiden an i håb om, at det ville gå over, når tilskadekomne kom væk fra skibsbyggerarbejdet. Der er derfor tvivl i forhold til den symptomfrie periode fra belastningsophøret i år 2000 til den dokumenterede symptomdebut i 2009. Ankestyrelsen vurderer, at der på baggrund af dette er tvivl om, hvorvidt lidelsen kan anerkendes uden for fortegnelsen, og sagen bliver derfor hjemvist til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Stadfæstede afgørelser om erhvervssygdomme

Stadfæstelsesprocenten i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er 89 i 2019. Det er en lille stigning i forhold til 2018, hvor stadfæstelsesprocenten er 88. *Se figur 5.4.* Det afspejler en tendens til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser

indeholder en fyldestgørende og korrekt begrundelse, som medfører, at Ankestyrelsen i flere af afgørelserne lægger vægt på de samme oplysninger som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og bruger de samme regler til at afgøre sagen. Det viser sag nr. 14.

IKKE GRUNDLAG FOR ANERKENDELSE AF EN ERHVERVSSYGDOM

Sag nr. 14 Sagen drejer sig om en tilskadekomnen, der arbejder i Forsvaret og har anmeldt en høreskade som følge af påvirkning for støj i forbindelse med øvelser på skydebane.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at høreskaden ikke kan anerkendes efter fortegnens punkt A.1. om støjbetinget hørenedsættelse. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at den udarbejdede speciallægeerklæring viser tegn på, at tilskadekomnes hørenedsættelse skyldes andre årsager end påvirkning for høreskadeligt støj på arbejdet. Det indgår i vurderingen, at der i speciallægeerklæringen ikke med sikkerhed er stillet diagnosen støjbetinget hørenedsættelse (DLA professionalis).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at der ikke er mulighed for at anerkende sygdommen uden for fortegnelsen og forelægger derfor ikke sagen for Erhvervs-sygdomsudvalget. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomnes arbejde med udsættelse for støj fra skud, ikke har medført belastninger, der kan anses for at have givet tilskadekomne en hørenedsættelse.

Ankestyrelsen er enig i vurderingen, og stadfæster afgørelsen med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, da tilskadekomnes hørekurver viser et billede, som ikke er foreneligt med støjbetinget hørenedsættelse.

KAPITEL 6

Afgørelser om udmåling af ydelser efter loven

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om varigt mén og tab af erhvervsevne, samt sager om årsløn.

De vejledende eksempler i redegørelsen er baseret på en tilfældig udvælgelse af afgjorte sager i 2019¹⁶. Der er også inddraget eksempler fra afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, for yderligere at nuancere billedet.

VARIGT MÉN

Vurderingen af varigt mén er defineret i arbejdsskadesikringsloven § 18.

§ 18, STK. 1 OG 2, ARBEJDSKADESIKRINGSLOVEN

Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt mén, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

Når en tilskadekomnen har bevist, at pågældende har et varigt mén på mindst 5 procent, er der en formodning om, at alle tilskadekomnes gener skyldes arbejdsskaden.

Tilskadekomne kan bevise størrelsen af sit varige mén ved at lade sig undersøge af en læge og gennemgå den lægebehandling eller optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig.¹⁷ Det varige mén bliver oftest fastsat på baggrund af en funktionsattest eller en speciallægeerklæring, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhenter. En sådan attest eller erklæring beskriver de subjektive gener

¹⁶ Sagerne er valgt ud fra deres endetal i Ankestyrelsens journalsystem, hvilket tildeles tilfældigt i henhold til, hvornår sagerne er journaliseret.

¹⁷ Arbejdsskadesikringsloven § 38

(oplevede smerter og ulemper) og de objektive fund (forandringer, der lægeligt kan påvises).

Hvis det samlede varige mén med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andet end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af godtgørelsen for varigt mén. Det vil sige, at der skal ske fradrag i det samlede varige mén. Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 12.

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og Ankestyrelsen skal bevise, at der er grundlag for at foretage et fradrag. Betingelsen for at foretage et fradrag er, at det skal være overvejende sandsynligt, at tilstanden helt eller delvist skyldes andet end arbejdsskaden. Vurderingen af et eventuelt fradrag og størrelsen heraf vil ofte bero på en lægefaglig vurdering af selve arbejdsskaden, sammenholdt med eventuelle forudbestående eller konkurrerende lidelsers omfang og karakter. Det er en juridisk vurdering, om der efter en sådan afvejning er grundlag for at nedsætte det varige mén eller lade det bortfalde.

§

§ 12, ARBEJDSKADESIKRINGSLOVEN

Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 35 procent af sagerne om varigt mén i 2019. Se *tabel 4.3*. 27 procent af de afgjorte sager er ændret, og 8 procent er hjemvist¹⁸.

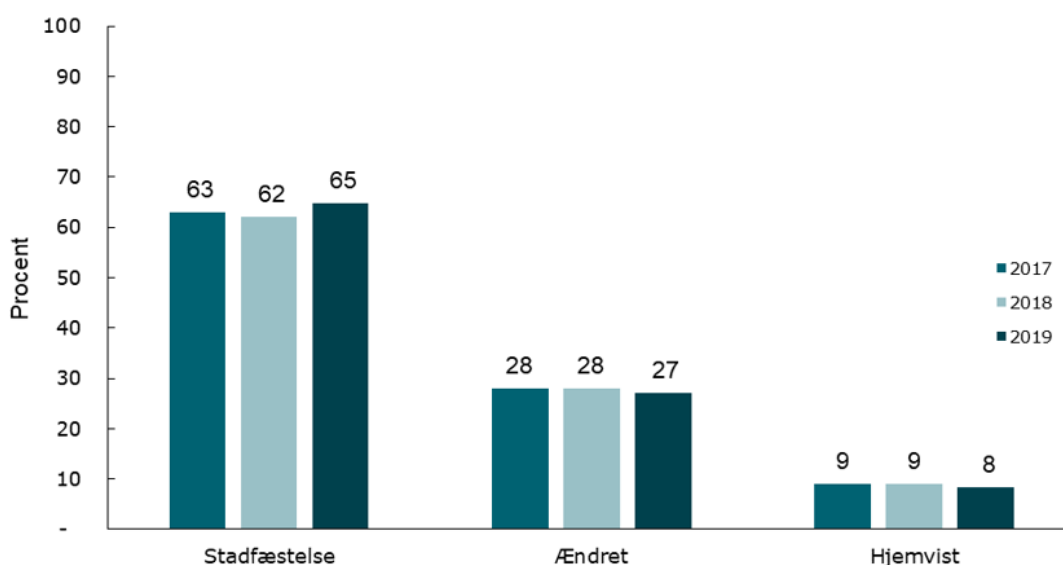
Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om varigt mén på 38 procent i 2018. Andelen af ændringer og hjemvisninger har et relativt lille fald fra 2018 til 2019. Se *figur 6.1*.

¹⁸ Afrundet til nærmeste hele tal.

Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om varigt mén er faldet med få procentpoint i perioden fra 2017 til 2019. Omgørelserne i 2019 har baggrund i de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2018. Redegørelsen har derfor fokus på de samme problemstillinger, som redegørelsen for 2018.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor.

FIGUR 6.1 SAGSUDFALD FOR VARIGT MÉN I 2017-2019 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING ER ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om varigt mén

I 84 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2019 er årsagen til en ændring en anden lægefaglig vurdering. 8 procent er ændret som følge af en anden skønmæssig vurdering, og 6 procent er ændret som følge af retsanvendelsen. *Se tabel 6.2.*

Andelen af de ændrede afgørelser om varigt mén grundet en anden lægelig vurdering er også på 84 procent i 2018.

Til sammenligning skyldes 15 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2018 en anden juridisk vurdering.

De nye årsagsemneord "Anden skønmæssig vurdering" og "Retsanvendelse", som sammenlagt udgør 14 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2019, kan sammenholdes

med det tidligere årsagsemneord "Juridisk vurdering", som i 2018 udgør 15 procent af ændringerne. Forskellen i fordelingen af årsager til ændring af afgørelser om varigt mén i 2018 og 2019 kan derfor forklares med de nye årsagsemneord, som Ankestyrelsen tilpassede i 2019.

TABEL 6.2 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2019

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	1	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	13	1
Oplysningsgrundlaget	3	0
Retsanvendelse	61	6
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	827	84
Anden skønsmæssig vurdering	76	8
I alt	981	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Nedenfor gennemgår vi et par eksempler på afgørelser, hvor Ankestyrelsen ændrer det varige mén. Der er i sagerne tale om meget konkrete vurderinger, som indeholder både en lægefaglig vurdering og flere skønselementer.

Anden lægefaglig vurdering

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering udgør langt størstedelen af årsagerne til ændringer af afgørelser om varigt mén.

Der tages udgangspunkt i den vejledende méntabel, når Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og Ankestyrelsen vurderer en arbejdsskades følger. Det varige mén bliver fastsat direkte efter et punkt i méntabellen, hvis de subjektive gener og de objektive fund svarer til det anførte punkt (tabellarisk). Hvis der ikke findes et punkt, som beskriver følgerne efter en skade, bliver det varige mén fastsat skønsmæssigt.

Ankestyrelsen har i flere af de omgjorte sager om varigt mén ændret afgørelsen og fastsat méngraden skønsmæssigt, hvor

**TABELLARISK
ELLER
SKØNSMÆSSIG
FASTSÆTTELSE AF
VARIGT MÉN**

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat tilskadekomnes varige mén tabellarisk.

I nogle af de ændrede afgørelser sammenligner Ankestyrelsen tilskadekomnes gener med det samme punkt i méntabellen som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det udslagsgivende er, at Ankestyrelsen vurderer tilstanden som værre eller bedre end det givne punkt.

I andre af de omgjorte sager om varigt mén har Ankestyrelsen, ud fra en lægefaglig betragtning, fundet det mere retvisende at sammenligne med et andet punkt i méntabellen end det punkt, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenholdt generne med.

Ved større ændringer i méngraden er der typisk tale om, at spørgsmålet om fradrag er vurderet anderledes.

Sag nr. 15 er et eksempel på, at Ankestyrelsen finder det mere retvisende at sammenholde de samlede gener med et andet punkt i méntabellen end det punkt, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenholdt med. Eksemplet handler også om spørgsmålet om bevisbyrden ved et eventuelt fradrag. I sagen vurderer Ankestyrelsen, at det ikke er overvejende sandsynligt, at tilstanden helt eller delvist skyldes andet end arbejdsskaden, og Ankestyrelsen kan derfor ikke løfte bevisbyrden for et eventuelt fradrag.

VURDERING AF DE SAMLEDE GENER OG SPØRGS- MÅLET OM FRADRAG

Sag nr. 15 Sagen drejer sig om en tilskadekomnen, der under sit arbejde som social- og sundhedsassistent pådrager sig smerter i lænderyggen. Der er i sagen givet afslag på anerkendelse af diskusprolaps i lænderyggen som en arbejdsskade og alene anerkendt smerter i lænderyggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at de samlede gener kan sammenholdes med méntabellens punkt B.1.3.1 om lette daglige rygsmerter uden eller med meget let bevægeindskrænking, svarende til en méngrad på 5 procent. Det varige mén bliver fastsat tabellarisk efter punktet, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes gener svarer til det angivne punkt.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at hovedparten af generne med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Det indgår heri, at tilskadekomne efter arbejdsskaden har fået konstateret diskusprolaps, som ikke er anerkendt som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver derfor afslag på varigt mén.

Ankestyrelsen vurderer, at det samlede varige mén for lænderygmerterne kan sammenholdes med méntabelens punkt B.1.3.3. om lette daglige smerter med udstrålende bensmerter, uden eller med let bevægeindskrænkning, svarende til en méngrad på 10 procent. Det indgår særligt i Ankestyrelsens vurdering, at der er tale om hyppige og ikke daglige smerter, men at der er udstrålende bensmerter og let til middelsvær bevægeindskrænkning i lænderyggen.

Ankestyrelsen vurderer også, at der ikke er grundlag for at foretage et fradrag i det samlede varige mén. Det indgår i vurderingen, at tilskadekomne ikke har haft symptomer forud for arbejdsskaden, og at det ikke er overvejende sandsynligt, at de forudbestående sygdomme i form af diskusprolaps og stenose vil blive symptomgivende inden for nær fremtid, også selvom arbejdsskaden ikke var sket. Ud fra et lægefagligt skøn svarede de samlede gener derfor til et varigt mén på 10 procent.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING, UANSET AT ALLE RELEVANTE FORHOLD ER INDDRAGET

Anden skønsmæssig vurdering

En ændring af en afgørelse om varigt mén på baggrund af en anden skønsmæssig vurdering skyldes i nogle tilfælde, at Ankestyrelsen skønner anderledes i forhold til spørgsmålet om anerkendelse. Det kan fx være i de situationer, hvor Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at anerkende mere eller mindre som en arbejdsskade, end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har gjort.

I flere tilfælde skyldes en ændret afgørelse om varigt mén, at Ankestyrelsen afvejer sagens oplysninger anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på trods af, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold i deres vurdering.

I nogle sager om varigt mén vurderer Ankestyrelsen spørgsmålet om fradrag anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det er sag nr. 16 et eksempel på.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING AF SPØRGSMÅLET OM FRADrag

Sag nr. 16 Sagen drejer sig om en tilskadekommen, der under sit arbejde som social- og sundhedshjælper pådrager sig en SLAP-læsion i skulderen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at de samlede gener kan sammenholdes med méntabellens punkt D.1.5.2. om daglige belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed, svarende til en méngrad på 5 procent.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at en del af skuldergenerne med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Det indgår heri, at tilskadekomne nogle måneder forinden arbejdsskaden er blevet opereret for indeklemningstilfælde i skulderen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver derfor afslag på varigt mén.

Ankestyrelsen vurderer, ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at det samlede varige mén for skuldergenerne kan sammenholdes med méntabellens punkt D.1.5.2. svarende til en méngrad på 5 procent.

Ankestyrelsen vurderer imidlertid, at der ikke er grundlag for at foretage et fradrag i det samlede varige mén. Det indgår i vurderingen, at der ifølge sagens oplysninger ikke har været gener i skulderen efter operationen forud for arbejdsskaden. Der er desuden beskrevet forandringer i skulderen efter arbejdsskaden, som ikke var påvist ved operationen forud for arbejdsskaden. Ankestyrelsen vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at foretage et fradrag, og det varige mén bliver fastsat til 5 procent.

**AFGØRENDE
SKØNSELEMENT
ER IKKE
INDDRAGET VED
VURDERINGEN**

Retsanvendelse

En ændring af en afgørelse om varigt mén på grund af retsanvendelsen kan have flere årsager.

I nogle tilfælde skyldes det, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har forholdt sig til spørgsmålet om fradrag. I andre tilfælde har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke taget stilling til alle skader, når der har været flere (multiple) skader.

Der kan også være tale om situationer, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet det varige mén for flere skader, men Ankestyrelsen vurderer spørgsmålet om flere (multiple) skader anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Det udslagsgivende i disse sager er, at Ankestyrelsen inddrager et afgørende skønselement, som ikke er indgået ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af sagen.

Sag nr. 17 er et eksempel på, at Ankestyrelsen vurderer spørgsmålet om flere (multiple) skader anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

MULTIPLE SKADER

Sag nr. 17 Sagen drejer sig om en tilskadekommen, der under sit arbejde som maskinfører pådrager sig både dobbeltsidig tennis- og golfalbue som to særskilte erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer en fællesafgørelse om varigt mén for tilskadekomnes dobbeltsidige tennisalbue og dobbeltsidige golfalbue, fordi symptomerne fra de to sygdomme er de samme.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at generne kan sammenholdes med méntabellens punkt D.1.4.10. om tennisalbue eller golfalbue med daglige belastningsudløste smerter og normal bevægelighed, svarende til en méngrad på 5 procent.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes varige mén for dobbeltsidig tennisalbue svarer til 10 procent, samt 10 procent for dobbeltsidig golfalbue. Det indgår i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at der er overlap af symptomerne for tennisalbue og golfalbue, men at der er grundlag for et mindre tillæg for multiple skader, der forstærker hinanden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer derfor, at det samlede varige mén svarer til skønsmæssigt 18 procent.

Ankestyrelsen vurderer, ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at det varige mén for albuegenerne kan sammenholdes med méntabellens punkt D.1.4.10., svarende til en méngrad på 5 procent.

Ankestyrelsen vurderer imidlertid, at det samlede varige mén for begge albuer svarer til 10 procent, fordi det varige mén fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af tilskadekomnes gener uanset diagnose. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i dette tilfælde anvendt reglerne for fastsættelse af varigt mén forkert, fordi der alene kan gives 5 procent for højre albue og 5 procent for venstre albue for de angivne gener, uanset at der er stillet to forskellige diagnoser i hver albue.

Ankestyrelsen vurderer, ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der er grundlag for et mindre tillæg for multiple skader, der forstærker hinanden, da der er tale om dobbeltsidighed. Det varige mén bliver nedsat til 12 procent.

**OPLYSNINGS-
GRUNDLAGET ER
ÅRSAG TIL FLEST
HJEMVISNINGER**

Hjemviste afgørelser om varigt mén

I 70 procent af de hjemviste sager om varigt mén i 2019 er årsagen oplysningsgrundlaget. 17 procent er hjemvist på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, og 8 procent er hjemvist på grund af retsanvendelsen. *Se Tabel 6.3.*

Til sammenligning er hjemvisningsprocenten i 2018 på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 60 procent, og 26 procent er hjemvist på grund af en anden lægelig vurdering.

TABEL 6.3 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2019

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	2	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsstyrelsens Udvalg	0	0
Nye væsentlige oplysninger	4	1
Oplysningsgrundlaget	210	70
Retsanvendelse	23	8
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	8	3
Anden lægefaglig vurdering	52	17
Anden skønsmæssig vurdering	2	1
I alt	301	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegyndelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

En hjemvisning af en sag om varigt mén på grund af oplysningsgrundlaget kan have flere årsager. I flere tilfælde vil vurderingen af oplysningsgrundlaget også bero på en lægefaglig vurdering. Spørgsmålet, om der er tale om en anden lægefaglig vurdering eller oplysningsgrundlaget, vil bero på en afvejning af, hvilke skønselementer der bliver afgørende for sagens udfald.

I mange af sagerne om hjemvisning på baggrund af oplysningsgrundlaget er årsagen, at tilstanden ikke er stationær på tidspunktet for de seneste lægelige oplysninger. I andre sager skyldes en hjemvisning som følge af oplysningsgrundlaget, at der mangler lægelige oplysninger om konkurrerende eller forudbestående lidelser. I en del af de hjemviste sager er der også uoverensstemmende oplysninger i sagen, som bør afklares nærmere.

Nedenfor gennemgår vi eksempler, hvor Ankestyrelsen har hjemvist spørgsmålet om varigt mén på grund af oplysningsgrundlaget. Vi gennemgår også et eksempel på en hjemvisning, som primært skyldes en anden lægefaglig vurdering.

Ikke stationær helbredsmæssig tilstand

Ved vurderingen af det varige mén er det som hovedregel en betingelse, at den helbredsmæssige tilstand er stationær (varig). Den helbredsmæssige tilstand vurderes at være varig, når

**BEHOV FOR
YDERLIGERE
OPLYSNINGER OM
AKTUELLE
HELBREDSMÆSSIG
TILSTAND
EFTER STATIONÆR
TIDSPUNKT**

man ikke kan forvente en bedring af tilstanden af sig selv eller ved behandling. Det er en konkret vurdering, hvornår dette tidspunkt foreligger.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen kan fastsætte et sikkert varigt mén, inden tilstanden er stationær, hvis tilskadekomne utvivlsomt vil have følger efter arbejdsskaden, svarende til et varigt mén på mindst 5 procent eller derover. I disse situationer vil der blive fastsat revision i sagen, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil behandle spørgsmålet om varigt mén på ny, når tilstanden vurderes at være stationær.

Hvis det forudsætter en yderligere undersøgelse, fx udarbejdelse af ny funktionsattest eller speciallægeerklæring, vil Ankestyrelsens reaktionsmulighed altid være en hjemvisning. Det skyldes, at Ankestyrelsen som udgangspunkt ikke selv iværksætter yderligere undersøgelser af den tilskadekomne.

Sag nr. 18 viser, at en hjemvisning af en sag om varigt mén kan skyldes, at tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand ikke er stationær.

STATIONÆRTIDSPUNKTET

Sag nr. 18 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der under sit arbejde som produktionsmedarbejder pådrager sig et håndledsbrud i august 2017. Tilskadekomne er blevet opereret i håndledet på skadesdatoen. I sagen foreligger der lægelige journaloplysninger om tilskadekomnes gener samt en funktionsattest, som er udarbejdet i maj 2018, hvilket er cirka 9 måneder efter operationen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes gener kan sammenlignes med méntabellens punkt D.1.2.2. om håndledsbrud helet med lette smerter og let nedsat bevægelighed, svarende til en méngrad på 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bemærker desuden, at tilskadekomne i 2011 har pådraget sig en skade i samme håndled, men at der ikke er lægehenvelser med håndledsgener i flere år op til aktuelle arbejdsskade. Der er derfor ikke grundlag for at foretage et fradrag i méngraden.

Ankestyrelsen vurderer, med udgangspunkt i en lægefaglig udtalelse, at tilstanden i håndleddet ikke er stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af funktionsattesten. I det konkrete tilfælde lægger Ankestyrelsen vægt på, at der ifølge journalen efterfølgende bliver konstateret gener i en grad, at der er tale om en stivgørende operation i håndleddet. Generne bedres, og i januar 2019 afsluttes tilskadekomne på håndkirurgisk klinik uden operation. Der er beskrevet bruskskade og slidgigt i selve håndleddet. Ankestyrelsen vurderer, at det på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse i september 2018 ikke er muligt at vurdere, om tilskadekomne har ret til godtgørelse for varigt mén.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor indhente en ny funktionsattest og eventuelle relevante lægelige oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand efter stationærtidspunktet. Sagen bliver derfor hjemvist til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

FRADRAG

Hvis det samlede varige mén med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andet end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af godtgørelsen for varigt mén. Det følger af arbejdsskadesikringsloven § 12.

Manglende oplysninger om forudbestående eller konkurrerende gener

En hjemvisning kan være begrundet i et behov for yderligere oplysninger for at belyse forudbestående eller konkurrerende lidelser. Sådanne oplysninger kan have en afgørende betydning for et eventuelt fradrag samt størrelsen heraf. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen skal bevise, at der er grundlag for at foretage et fradrag. Bevisbyrden for et fradrag kan kun løftes, hvis det er overvejende sandsynligt, at den helbredsmæssige tilstand helt eller delvist skyldes noget andet end arbejdsskaden. Der er derimod ikke pligt til at pege på en anden årsag. I vurderingen af spørgsmålet om fradrag indgår ofte en lægefaglig vurdering.

Der vil i sagerne typisk være behov for yderligere lægelige oplysninger, som kræver yderligere undersøgelse af den tilskadekomne. Det kan fx være en ny funktionsattest eller speciallægeerklæring, men det kan også være supplerende oplysninger i form af journal fra praktiserende læge eller anden behandler, som kan afklare en eventuel tvivl om forløbet forud for og efter arbejdsskaden.

Ankestyrelsen iværksætter som udgangspunkt ikke selv yderligere undersøgelser af den tilskadekomne. Derfor vil Ankestyrelsens reaktion oftest være en hjemvisning i de tilfælde, hvor det forudsætter en yderligere undersøgelse.

**BEHOV FOR
YDERLIGERE
OPLYSNINGER OM
FORUDBESTÅENDE
ELLER
KONKURRERENDE
FORHOLD**

Når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler få, kendte oplysninger, der kan have afgørende betydning for resultatet, oplyser Ankestyrelsen selv sagen. Det kan fx være eksisterende journaloplysninger fra praktiserende læge eller behandler.

Sag nr. 19 viser, at en hjemvisning kan være begrundet i et behov for yderligere oplysninger for at belyse forudbestående eller konkurrerende lidelser.

KLARHED OVER FORUDBESTÅENDE GENER

Sag nr. 19 Sagen drejer sig om en tilskadekomnen, der under sit arbejde som tømrer pådrager sig en menisklæsion i knæet.

Ankestyrelsen har tidligere hjemvist sagen, fordi den helbreds-mæssige tilstand ikke er stationær ved udarbejdelse af en funktionsattest cirka 7 måneder efter operation. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har, på baggrund af Ankestyrelsens tidligere afgørelse, indhentet opdaterede journaler og en funktionsattest til belysning af tilskadekomnes gener.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes gener kan sammenlignes med ménstabellens punkt D.2.7.7 om læsion af menisk med lette smerter, let muskelsvind, eventuelt let nedsat bevægelighed og eventuelt indeklemningstilfælde, svarende til en méngrad på 5 procent.

Ankestyrelsen vurderer, at der mangler lægelige oplysninger, som kan belyse den helbreds-mæssige tilstand mere udførligt, herunder oplysninger om forudbestående knægeners opståen og udvikling forud arbejdsskaden. Der er derfor behov for at indhente journal fra praktiserende læge forud for arbejdsskaden. Samtidig skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdere, om der er grundlag for tillæg for dobbeltsidighed, fordi der også er beskrevet en skade i modsatte knæ. Sagen bliver derfor hjemvist til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Stadfæstede afgørelser om varigt mén

Stadfæstelsesprocenten i afgørelser om varigt mén er 65 i 2019. Det er en stigning i forhold til 2018, hvor stadfæstelsesprocenten er 62. *Se figur 6.1.* I flere af disse afgørelser lægger

Ankestyrelsen vægt på de samme oplysninger som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og bruger de samme regler til at afgøre sagen.

I sag nr. 20 er Ankestyrelsen både enig i resultatet og i de skønsmæssige elementer, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har begrundet afgørelsen med, herunder vurderingen af det samlede varige mén og grundlaget for at foretage et fradrag samt størrelsen af fradraget.

KORREKT SKØNSMÆSSIG VURDERING

Sag nr. 20 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der under sit arbejde som handicaphjælper pådrager sig en forværring af forudbestående lænderyggener.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at den tilskadekomne ikke har ret til godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring begrundet afgørelsen med, at den tilskadekomnes samlede gener i lænderyggen kan sammenlignes med méntabellens punkt B.1.3.3., om lette daglige rygsmerter med udstrålende bensmerter, uden eller med let bevægeindskrænkning, svarende til en méngrad på 10 procent.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også ud fra de lægelige oplysninger, at størstedelen af de samlede gener med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har vedvarende gener i lænderyggen i 2,5 år forud for arbejdsskaden. Der er derfor grundlag for at foretage et fradrag i det samlede varige mén, og den tilskadekomne har ikke ret til godtgørelse for et varigt mén som følge af arbejdsskaden.

Ankestyrelsen er enig i vurderingen både i forhold til fastsættelsen af det samlede varige mén på 10 procent og i grundlaget for et fradrag. Ankestyrelsen stadfæster derfor afgørelsen med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

TAB AF ERHVERVSEVNE

Erstatning for tab af erhvervsevne kompenserer tilskadekomne for et økonomisk tab, som en arbejdsskade har medført. Tilkendelse af erstatning sker, når arbejdsskaden har nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde i et omfang, der overstiger 15 procent.

Som udgangspunkt skal den erhvervsmæssige situation være afklaret, før der træffes afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Der kan dog træffes en midlertidig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Dette kræver, at der både er en afklaring af de helbredsmæssige forhold, og det skal også være afklaret, at tilskadekomne på grund af arbejdsskaden ikke kan komme tilbage til sit hidtidige arbejde i samme omfang som tidligere eller et andet arbejde, der giver en tilsvarende indtægt.

§ 17, STK. 1, 2 OG 3, ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVEN

Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3 Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

Omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 29 procent af sagerne om tab af erhvervsevne. Se *tabel 4.3*. 19 procent af de afgjorte sager er ændret, og 10 procent er hjemvist¹⁹.

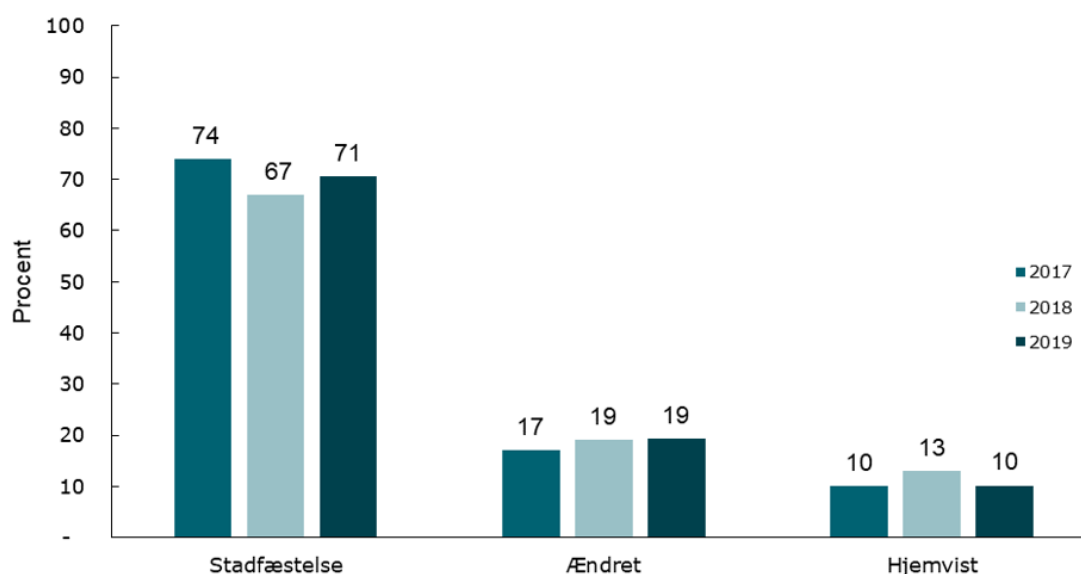
¹⁹ Afrundet til nærmeste hele tal.

Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne på 33 procent i 2018. 19 procent er ændret og 13 procent er hjemvist. I sagerne om tab af erhvervsevne er der et fald i omgørelsesprocenten fra 2018 til 2019. Andelen af ændrede sager fordeler sig ens i 2018 til 2019, mens andelen af hjemviste sager er faldet. *Se figur 6.4.*

Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om tab af erhvervsevne er den samme for ændrede afgørelser, men at der er et fald i omgørelsesprocenten på tre procentpoint for hjemviste sager fra 2018 til 2019. Der kan spores en forbedring i arbejdet med at sikre, at sagerne er tilstrækkeligt oplyste, inden der træffes afgørelse. Omgørelserne i 2019 har baggrund i de samme problematikker, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2018. Redegørelsen har derfor fokus på de samme årsager som redegørelsen for 2018.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor.

FIGUR 6.4 SAGSUDFALD FOR TAB AF ERHVERVSEVNE I 2017-2019 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING ER ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne

56 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne skyldes, at Ankestyrelsen har anlagt en anden skønsmæssig vurdering af det samlede tab af erhvervsevne og et eventuelt fradrag. 27 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2019 er ændret som følge af retsanvendelsen.

14 procent er ændret på baggrund af en anden lægefaglig vurdering. *Se tabel 6.5.*

Til sammenligning skyldes 85 procent af de ændrede afgørelser i 2018 en anden juridisk vurdering og 10 procent en anden lægelig vurdering.

De nye årsagsemneord "Anden skønsmæssig vurdering" og "Retsanvendelse", som sammenlagt udgør 30 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2019, kan sammenholdes med det tidligere årsagsemneord "Juridisk vurdering", som i 2018 udgør 27 procent af ændringerne. Forskellen i fordelingen af årsager til ændring af afgørelser om erhvervs sygdomme i 2018 og 2019 kan derfor forklares med de nye årsagsemneord, som Ankestyrelsen tilpassede i 2019.

TABEL 6.5 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2019

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	2	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	10	2
Oplysningsgrundlaget	2	0
Retsanvendelse	133	27
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	70	14
Anden skønsmæssig vurdering	278	56
I alt	495	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

I flere tilfælde ændrer Ankestyrelsen afgørelserne om tab af erhvervsevne på baggrund af en anden beregning af indtjeningsevnen eller ved en ændring af årslønnen. Ankestyrelsen ændrer i 2019 39 afgørelser om årsløn, hvor dette spørgsmål er selvstændigt behandlet. *Se tabel 4.3.*

Anden skønsmæssig vægtning af de relevante momenter

I afgørelserne om tab af erhvervsevne indgår der ofte mange skønsmomenter i vurderingen. Det er momenter som skadens

**ANDEN
SKØNSMÆSSIG
VURDERING
SELVOM ALLE
RELEVANTE
FORHOLD ER
INDDRAGET**

FRADRAG

Erstatningen for tab af erhvervssevne kan nedsættes eller bortfalde, hvis tabet helt eller delvist med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Det følger af arbejdsskadesikringsloven § 12.

art og omfang, tilskadekomnes alder, uddannelse, evner og ressourcer i øvrigt.

Når Ankestyrelsen efterprøver skønnet i en afgørelse, sker det, fordi Ankestyrelsen som rekursinstans skal foretage en efterprøvelse af sagens faktum og af retlige spørgsmål. Prøvelsen indebærer, at Ankestyrelsen også efterprøver hensigtsmæssigheden (skønnet) i afgørelsen.

En ændring som følge af en anden skønsmæssig vurdering betyder, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante momenter i sin vurdering, men at Ankestyrelsen efter en konkret afvejning finder, at momenterne skal indgå med en anden vægtning.

Det kan fx være i en situation, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er grundlag for at træffe en midlertidig afgørelse om tab af erhvervssevne på tidspunkt X, mens Ankestyrelsen vurderer, at der først er grundlag herfor på tidspunkt Y.

Når tilskadekomne har dokumenteret, at der er et erhvervssevnetab på mindst 15 procent, er der en formodning for, at hele tabet skyldes arbejdsskaden. Der kan foretages et fradrag i det samlede tab af erhvervssevne, hvis tabet med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andet end arbejdsskaden. Det er Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen, der har bevisbyrden for, at der kan ske fradrag i det samlede tab af erhvervssevne.

Sag nr. 21 er et eksempel på, at en ændring af afgørelsen kan skyldes, at Ankestyrelsen vægter skønsmomenterne, herunder størrelsen af fradrag, anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

SKØNSMOMENTERNES VÆGTNING

Sag nr. 21 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der på skadestidspunktet arbejder som murer og får anerkendt højresidig tennis- og golfalbue som en erhvervs sygdom. Tilskadekomne har desuden fået tilkendt 8 procent i godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden. Tilskadekomne arbejder nu som pædagogmedhjælper.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat tilskadekomnes erhvervsevnetab til 45 procent. Tilskadekomne arbejder 30 timer ugentligt som pædagogmedhjælper. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne på grund af sine gener ikke vil kunne vende tilbage til sit arbejde som murer i samme omfang som før skaden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har også inddraget tilskadekomnes indtjening før arbejdsskaden, herunder den opreguleret indtjening samt tilskadekomnes aktuelle indtjening i deres vurdering. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke vil kunne varetage et andet job på arbejdsmarkedet til en højere løn end den løn som tilskadekomne i dag tjener, taget tilskadekomnes skånebehov og erhvervserfaring i betragtning. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne er ufaglært inden for pædagogområdet, og at tilskadekomne har været i en virksomhedspraktik som pædagogmedhjælper, der viste at tilskadekomne kan arbejde et antal timer, tilsvarende sin arbejdstid i sit nuværende job.

Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomne har ret til skønsmæssigt 25 procent i erstatning for tab af erhvervsevne efter raskmelding og overgang til nyt arbejde. Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomne på grund af sine gener i højre arm ikke vil kunne vende tilbage til sit arbejde som murer i samme omfang som før skaden. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne i en periode fra maj til december har været i praktik med pædagogiske opgaver. Tilskadekomne øgede timetallet til 32 timer om ugen, hvorefter tilskadekomne blev raskmeldt. Arbejdsgiveren vurderer tilskadekomnes effektivitet til 95 procent. Ankestyrelsen vurderer, at det ikke var udelukket, at tilskadekomne ville have kunnet øge sin arbejdstid til fuld tid eller næsten fuld tid. Ankestyrelsen lægger videre vægt på, at tilskadekomne er raskmeldt og er begyndt arbejde som pædagogmedhjælper som støtteperson for en ung 30 timer ugentligt i et ordinært arbejde. Ankestyrelsen har også inddraget tilskadekomnes indtjening før arbejdsskaden, herunder den opreguleret indtjening samt tilskadekomnes aktuelle indtjening omregnet til fuld tid. Ankestyrelsen har herefter fastsat det midlertidige erhvervsevnetab som følge af arbejdsskaden til 25 procent.

ANDET BEREGNINGS- GRUNDLAG

Anden beregning af indtjening

I nogle tilfælde vil en anden skønsmæssig vurdering bero på, at Ankestyrelsen inddrager en anden eller længere periode til beregning af tilskadekomnes indtjening før eller efter en skade. Sag nr. 22 er et eksempel på, at Ankestyrelsen indhenter oplysninger fra SKAT fra en længere periode end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

ANDEN BEREGNING AF INDTJENING

Sag nr. 22 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde som tekniker er kommet til skade med skulderen. Tilskadekomne er efter arbejdsskaden i arbejde igen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tilskadekomnes tab af erhvervsevne til mindre end 15 procent i en genvurderingsafgørelse af december 2018. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne er i arbejde og ikke har en lønnedgang på mindst 15 procent i forhold til, hvad vedkommende kunne have tjent uden arbejdsskaden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anvender oplysninger fra SKAT om tilskadekomnes nuværende løn på en periode fra 1. oktober 2017 til 30. juni 2018, det vil sige en periode på ni måneder.

Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomnes tab af erhvervsevne skal fastsættes til 15 procent. Under sagens behandling indhenter Ankestyrelsen oplysninger fra SKAT fra 1. oktober 2017 til 30. september 2018 om tilskadekomnes indtægt svarerende til et år. Ankestyrelsen vurderer, at indtægten i perioden er retvisende for tilskadekomnes indtjeningsevne med skadens følger. Den nye beregning fører til en lavere indtjening efter skaden, og tilskadekomne har derfor ret til 15 procent i erstatning for tab af erhvervsevne.

AFGØRENDE SKØNSELEMENT ER IKKE INDDRAGET VED VURDERINGEN

Retsanvendelse

Når Ankestyrelsen ændrer en afgørelse på grund af retsanvendelsen, sker det eksempelvis, fordi et afgørende skønselement ikke er indgået i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering.

Et eksempel kan være, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har anvendt principperne i en principmeddelelse eller domstolspraksis, som har afgørende betydning for sagens resultat. Det kan fx være, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har været opmærksomme på en deltidsproblematik.

Der kan også være tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring har tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, men at Ankestyrelsen allerede i en tidligere afgørelse har fastslået, at der ikke er årsagssammenhæng mellem arbejdsskaden og den aktuelle helbredsmæssige tilstand.

Det kan ligeledes bero på, at Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring har anvendt et forkert regelgrundlag (fx § 17 i stedet for § 17a).

Sag nr. 23 er et eksempel på en ændret afgørelse som følge af, at alle relevante skønsmomenter og hovedhensyn ikke er inddraget.

Betingelserne for at kunne træffe en afgørelse om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne er, at den tilskadekomnes helbredsmæssige forhold er afklaret, og at det er afklaret, at den tilskadekomne som følge af arbejdsskaden ikke i samme omfang som tidligere kan vende tilbage til sit hidtidige arbejde eller overgå til andet arbejde med en tilsvarende indtægt (se principmeddelelse 51-17).

I sagen ændrer Ankestyrelsen afgørelsen om tab af erhvervsevne, da der i de foreliggende oplysninger ikke er grundlag for at tilkende erstatning for tab af erhvervsevne. Det skyldes, at tilskadekomnes helbreds- og erhvervsmæssige forhold ikke er tilstrækkeligt afklarede.

RETSANVENDELSE

Sag nr. 23 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der under sit arbejde som staldmester pådrager sig en skade i hoften. Tilskadekomne bliver sygemeldt som følge af en operation, hvor det er planen, at vedkommende skal vende tilbage til arbejdet efter genoptræningsperioden. Tilskadekomne bliver i perioden opsagt og fritstillet.

Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring fastsætter tabet af erhvervsevne til 25 procent. Det er tidligere vurderet, at arbejdsskaden ikke har medført et varigt mén på mindst 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring vurderer, at tilskadekomne ikke kan vende tilbage til sit arbejde i samme omfang som forud for arbejdsskaden. Tilskadekomne er tidligere uddannet som salgsassistent.

Det er Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, at tilskadekomne grundet arbejdets funktioner ikke kan vende tilbage til denne branche, ligesom vedkommende heller ikke kan arbejde inden for andre arbejdsområder. Tilskadekomne har ikke været gennem et egentligt afklaringsforløb, der beskriver den aktuelle erhvervsevne. Det er derfor på daværende tidspunkt usikkert, i hvilket omfang tilskadekomne kan arbejde. På trods af funktionsbegrænsningerne har tilskadekomne ressourcer, der styrker vedkommende på arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne på trods af funktionsbegrænsningerne bør kunne arbejde inden for et ikke fysisk-belastende og ufaglært område på fuld tid.

Ankestyrelsen vurderer, at det ikke er muligt at skønne over tilskadekomnes fremtidige erhvervsmuligheder på baggrund af de oplysninger, der er i sagen, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse. Tilskadekomnes helbreds- og erhvervsmæssige situation er for uafklaret. Ankestyrelsen vurderer også, at der er behov for at tage nærmere stilling til, om tilskadekomne har andre helbreds-mæssige gener af betydning for spørgsmålet om erhvervsevnetab. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der ikke foreligger oplysninger, der dokumenterer nogen varige funktionsbegrænsninger af betydning for tilskadekomnes evne til at kunne oppebære den samme indtjening som før skaden, og hvad de i så fald skyldes. Tilskadekomne bliver sygemeldt efter hofteoperationen, og planen er, at vedkommende skal vende tilbage til sit arbejde efter en genoptræningsperiode, men tilskadekomne bliver i perioden opsagt og fritstillet. Ifølge de seneste oplysninger fra kommunen er tilskadekomne på dette tidspunkt under lægelig udredning – blandt andet for rygsøjlegigt. Det er planen, at tilskadekomne skal raskmeldes til ordinært arbejde. Tilskadekomne har derfor ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne, og erstatningen bortfalder.

OPLYSNINGS- GRUNDLAGET ER ÅRSAG TIL FLEST HJEMVISNINGER

Hjemviste sager om tab af erhvervsevne

59 procent af de hjemviste sager i 2019 om tab af erhvervsevne skyldes oplysningsgrundlaget. I 21 procent af de hjemviste sager om tab af erhvervsevne er årsagen retsanvendelse. Se *Tabel 6.6*.

Til sammenligning er hjemvisningsprocenten i 2018 på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 63 procent.

TABEL 6.6 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2019

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	9	3
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	20	8
Oplysningsgrundlaget	155	59
Retsanvendelse	56	21
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	8	3
Anden lægefaglig vurdering	7	3
Anden skønmæssig vurdering	6	2
I alt	261	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager der er afvist, bortfaldet, ophævet, ulovbestemt genoptaget, sager fra Færøerne og Grønland og sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

I en del af de sager, som er hjemvist på baggrund af oplysningsgrundlaget, er der tale om manglede oplysninger om indtjeningssevnen før og efter arbejdsskaden. I andre sager mangler der lægelige oplysninger om konkurrerende eller forudbestående lidelser. Ankestyrelsen hjemviser 12 sager om årsløn, hvor dette spørgsmål er selvstændigt behandlet. *Se tabel 4.3.*

Manglende oplysninger om indtjeningssevnen

Sag nr. 24 og 25 viser, at en hjemvisning kan skyldes, at der mangler oplysninger om indtjeningssevnen både før og efter arbejdsskaden.

Ud over indkomstoplysninger fra SKAT, lønsedler el. lign., kan oplysninger fra arbejdsgiver, kommunen eller lægejournal bidrage til vurderingen af den tilskadekomnes indtjeningssevne.

BEHOV FOR YDERLIGERE OPLYSNINGER OM INDTJENINGSEVNEN

MANGLENDE OPLYSNINGER OM INDTJENINGSEVNEN FØR OG EFTER ARBEJDSSKADEN

Sag nr. 24 Sagen drejer sig om en tilskadekommen, der arbejder inden for landbrug, og pådrager sig en rotator cuff-læsion i skulderen som følge af arbejdet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tabet af erhvervsevne til mindre end 15 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har genoptaget arbejdet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer derfor, at tilskadekomne ikke har et varigt indtægtstab som følge af arbejdsskaden.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan tages stilling til spørgsmålet om tab af erhvervsevne.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes erhvervsmæssige situation efter arbejdsskaden. Det fremgår af sagens oplysninger, at tilskadekomne efter arbejdsskaden genoptager arbejdet og herefter har en periode i Forsvaret. Der er ikke oplysninger om tilskadekomnes indtjening før og efter skaden, ligesom der ikke er oplysninger om årsagen til tilskadekomnes jobskifte. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor indhente oplysninger herom og træffe en ny afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Sagen bliver derfor hjemvist til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

MANGLENDE OPLYSNINGER FRA ARBEJDSGIVER

Sag nr. 25 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som kobberdækker og pådrager sig et brud af venstre ankel som følge af arbejdet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tilskadekomnes tab af erhvervsevne til 25 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke kan vende tilbage til sit tidligere arbejde i samme omfang som forud for arbejdsskaden. Tilskadekomne vil heller ikke kunne varetage et andet arbejde på arbejdsmarkedet til en højere løn end den, som tilskadekomne tjener ved sin nuværende arbejdsgiver. Tilskadekomnes indtjening før skaden og aktuelle løn indgår også i vurderingen.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan tages stilling til spørgsmålet om tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal, inden de afgør sagen, indhente oplysninger fra den nuværende arbejdsgiver med en beskrivelse af tilskadekomnes nuværende arbejdsopgaver samt eventuelle skånehensyn forbundet med udførelsen af arbejdet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal også anmode tilskadekomnes tidligere arbejdsgiver, der har svaret i sagen, om at uddybe sit svar vedrørende årsagen til tilskadekomnes opsigelse og bede arbejdsgiveren om en beskrivelse af arbejdsopgaverne og skånehensynene forbundet med udførelsen af arbejdet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal desuden indhente en uddybende beskrivelse af tilskadekomnes uddannelsesmæssige baggrund og erhvervs erfaring, så der kan foretages en vurdering af, hvilke muligheder vedkommende har for at skaffe sig indtægt. Sagen bliver derfor hjemvist til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Manglende lægelige oplysninger

Sag nr. 26 viser, at manglende lægelige oplysninger også kan begrunde en hjemvisning i en sag om tab af erhvervsevne. De lægelige oplysninger kan belyse omfanget af den tilskadekomnes funktionsbegrænsninger. Det kan både være funktionsbegrænsninger, som skyldes arbejdsskaden eller andre forhold.

BEHOV FOR YDERLIGERE LÆGELIGE OPLYSNINGER

Eksemplet viser også, at oplysninger, der fremsendes i forbindelse med klagen, kan føre til, at sagen bliver hjemvist.

Når en sag om tab af erhvervsevne er under behandling i Ankestyrelsen, forekommer der tilfælde, hvor en part kommer med nye oplysninger om fx ændringer i den aktuelle erhvervs-mæssige situation eller helbredsmæssige forhold.

De nye oplysninger kan også være årsag til en ændret afgørelse, hvis oplysningerne kan inddrages i sagens behandling, uden at sagen ændrer væsentlig karakter.

Hvis de nye oplysninger derimod bidrager til, at sagen ændrer væsentlig karakter, hjemvises sagen til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der i den forbindelse vil inddrage oplysninger i deres vurdering.

MANGLENDE LÆGELIGE OPLYSNINGER

Sag nr. 26 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde som driftstekniker får over-skåret en sene på strækkesiden af hånden. Tilskadekomne har som følge af arbejdsskaden fået tilkendt 18 procent i godtgørelse for varigt mén. Vedkommende er desuden bevilget et ressourceforløb.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tilskadekomnes tab af erhvervsevne til 85 procent. Det er indgået i deres vurdering, at tilskadekomne ikke kan vende tilbage til sit arbejde som driftstekniker i samme omfang som forud for arbejdsskaden, og at den pågældende heller ikke vil kunne arbejde inden for andre arbejdsområder til samme løn. Tilskadekomne er i virksomhedspraktik, der bliver afbrudt på grund af vedkommendes lave funktionsniveau. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne bør kunne arbejde inden for det ufaglærte område på meget nedsat tid trods af sine funktionsbegrænsninger. Tilskadekomnes indtjening før skaden, og hvad tilskadekomne aktuelt bør kunne tjene, indgår også i vurderingen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at tilskadekomnes depression ikke er erhvervshindrende. Derfor bliver der ikke foretaget fradrag.

I forbindelse med klagen fra forsikrings-selskabet er der fremsendt overvågningsmateriale af tilskadekomne, der efter forsikrings-selskabets opfattelse dokumenterer en bedre funktion af tilskadekomnes arm/hånd. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anfører i genvurderingen, at der er tale om øjeblikbilleder, ligesom det ikke kan udelukkes, at tilskadekomne har været smertedækket under overvågningen.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan tages stilling til spørgsmålet om tab af erhvervsevne.

Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes samlede helbreds-mæssige forhold og funktionsbegrænsninger mere udføreligt. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal indhente fuld journal fra egen læge 5 år forud for arbejdsskaden og frem. Derudover skal der også indhentes speciallægeerklæringer om tilskadekomnes fysiske og psykiske forhold og funktionsbegrænsninger. Desuden skal overvågningsbillederne også være en del af oplysningsgrundlaget. Sagen bliver derfor hjemvist til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne

Stadfæstelsesprocenten i afgørelser om tab af erhvervsevne er 71 i 2019. Det er en stigning i forhold til 2018, hvor stadfæstelsesprocenten er 67. *Se figur 6.4.* I flere af disse afgørelser er Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelser for resultatet fyldestgørende, og Ankestyrelsen stadfæster afgørelserne med den samme begrundelse. Det følgende eksempel viser en afgørelse, hvor dette var aktuelt.

Sag nr. 27 er et eksempel, hvor erhvervsevnetabet er mindre end 15 procent. Ankestyrelsen er enig i resultatet i den påklagede afgørelse og i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

STADFÆSTELSE MED SAMME BERGUNDELSE

Sag nr. 27 Sagen drejer sig om en tilskadekommen, der i forbindelse med sit arbejde med savværk pådrager sig en skade i lænderyggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes erhvervsevnetab er mindre end 15 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring begrundes med, at tilskadekomne som led i sin revalidering er færdiguddannet som pædagog og arbejdede på fuld tid. Tilskadekomne får som følge af arbejdsskaden tilkendt 15 procent i godtgørelse for varigt mén for gener i lænderyggen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke kan vende tilbage til sit arbejde som møbelsnedker i samme omfang som forud for arbejdsskaden. Tilskadekomnes indtjening før arbejdsskaden og den aktuelle løn indgår også i vurderingen. Tilskadekomne har således ikke en lønnedgang på 15 procent eller derover. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne med skadens følger godt kan varetage et arbejde som pædagog, der ikke indebærer en belastning af lænderyggen.

Ankestyrelsen er enig i vurderingen og lægger vægt på de samme oplysninger og regler. Ankestyrelsen stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse med samme begrundelse.

ÅRSLØN

Årslønnen er grundlaget for beregningen af erstatningen for tab af erhvervsevne. Den er udtryk for tilskadekomnes indtjeningsevne i året før arbejdsskaden. Hvert år fastsættes en maksimumårsløn. Årslønnen kan ikke fastsættes højere end maksimumårslønnen for skadesåret.

48-14

Principmeddelelsen fastslår, at hvis tilskadekomnes erhvervsevne var påvirket forud for arbejdsskaden, vil dette typisk give sig til udtryk i en lavere årsløn. Der kan derfor ikke også trækkes fra i det samlede tab af erhvervsevne, som følge af forudbestående funktionsindskrænkninger.

§ 24, STK. 1, ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVEN

Årslønnen udgør tilskadekomnes samlede arbejdsfortjeneste i året før arbejdsskadens indtræden.

Årslønnen fastsættes efter et skøn, når særlige ansættelsesforhold gør sig gældende, eller når tilskadekomne på grund af en erhvervssygdom ikke har været beskæftiget til samme løn i hele det foregående år, eller hvis tilskadekomne har været ude af erhverv i en kortere eller længere periode før datoen for sygdommens anmeldelse.

Ændrede afgørelser om årsløn

En ændring af årslønnen kan også få betydning for spørgsmålet om erstatning for tab af erhvervsevne. Hvis årslønnen er udtryk for indtjeningsevnen på skadestidspunktet, og tabet beregnes ud fra en lønnedgang, vil en ændret årsløn kunne påvirke størrelsen af erhvervsevnetabet.

En ændring af årslønnen kan fx skyldes, at Ankestyrelsen har lagt en anden periode af indtjeningen til grund end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, da denne periode vurderes at være mere retvisende.

Sag nr. 28 viser, at Ankestyrelsen i nogle tilfælde ændrer en afgørelse om årsløn på grund af en anden vurdering af, hvorvidt en forudbestående lidelse havde påvirket funktionsevnen forud for arbejdsskaden. Eksemplet viser desuden, at en sådan vurdering kan få betydning for spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for at foretage et fradrag i det samlede tab af erhvervsevne.

ANDEN SKØNSMÆSSIG FASTSÆTTELSE AF ÅRSLØN

Sag nr. 28 Sagen drejer sig om en tilskadekomnen, der arbejder som produktionsmedarbejder og pådrager sig en knusningslæsion af hånden i forbindelse med sit arbejde. Tilskadekomne får tilkendt 18 procent i godtgørelse for varigt mén som følge heraf.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat en skønsmæssig årsløn svarende til 259.000 kr., da tilskadekomne ikke har været ansat hos samme arbejdsgiver i et helt år før skaden. Tilskadekomnes løn ét år før arbejdsskaden er derfor ikke retvisende for tilskadekomnes evne til at tjene penge ved arbejde.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt oplysninger om tilskadekomnes timeløn og lønforhold forud for arbejdsskaden, der bliver omregnet til et helt års løn.

Tabet af erhvervsevne er fastsat til 80 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring foretager ikke fradrag som følge af tilskadekomnes forudbestående psykiske gener. I denne vurdering indgår, at:

- 1) tilskadekomne har arbejdet på trods af disse gener,
- 2) der er ikke dokumenteret en forværring af generne, som har medført en yderligere funktionsbegrænsning
- 3) generne vil ikke med overvejende sandsynlighed have påvirket erhvervsevnen i nær fremtid, hvis arbejdsskaden ikke var sket.

Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomnes årsløn skal fastsættes til skønsmæssigt 175.000 kr. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne har haft en meget begrænset tilknytning til det ordinære arbejdsmarked i årene op til skaden, hvor tilskadekomne overvejende har modtaget sociale ydelser. Ankestyrelsen lægger hertil vægt på, at tilskadekomne har forudbestående psykiske gener, som har påvirket tilskadekomne erhvervmæssigt forud for arbejdsskaden. Det fremgår af et journalnotat, at tilskadekomne har mistet sit job på grund af sin psykiske tilstand og medicinering. Det er således hovedsageligt tilskadekomnes psykiske gener, der er årsag til den reducerede tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er således ikke dokumenteret en vedvarende højere indtjeningsevne end en skønsmæssigt fastsat årsløn på 175.000 kroner.

Erhvervsevnetabet bliver fastsat til 70 procent. Erhvervsevnen var påvirket forud for skadestidspunktet, hvilket har givet sig til udtryk i en lavere årsløn. Der kan derfor ikke også trækkes fra i det samlede tab af erhvervsevne som følge af forudbestående funktionsbegrænsninger.

Hjemvisning af årsløn

Det næste eksempel viser, at en hjemvisning af årslønnen kan bero på, at Ankestyrelsen vurderer, at oplysninger, der er fremsendt i forbindelse med klagen, kan bidrage til, at sagen må oplyses yderligere, før der kan træffes en afgørelse om årsløn.

I sag nr. 29 er der tale om en genvurderingsafgørelse, der er påklaget af begge parter. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har derfor ikke mulighed for at genvurdere afgørelsen, og sagen bliver derfor oversendt til Ankestyrelsen.

OPLYSNINGER FREMSENDT I KLAGEN

Sag nr. 29 Sagen drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som stewardesse og pådrager sig et indeklemningssyndrom i skulderen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat tilskadekomnes årsløn til 258.000 kr. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat årslønnen ud fra en samlet løn et år før arbejdsskaden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt oplysninger fra eIndkomst fra SKAT. Idet tilskadekomne er fastansat på samme ansættelsesvilkår hele året, mener Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at indtjeningen i perioden er retvisende.

Ankestyrelsen vurderer, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan tages stilling til spørgsmålet om årsløn. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der mangler oplysninger og dokumentation, som nærmere kan belyse ansættelsesgraden (fuldtid/deltid) i tilskadekomnes arbejde og årsagerne hertil. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal inddrage oplysningerne i klagen og den beskrevne tidslinje for ansættelsesgraden i arbejdet samt indhente nærmere dokumentation fra tilskadekomne og arbejdsgiver om disse oplysninger. Sagen bliver derfor hjemvist til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Stadfæstede afgørelser om årsløn

Stadfæstelsesprocenten i afgørelser om årsløn er 54 i 2019. Det er en stigning i forhold til 2018, hvor stadfæstelsesprocenten er 49. En stadfæstelse af årslønnen sker hovedsageligt, når Ankestyrelsen ikke finder grundlag for en anden vurdering af årslønnen, end den Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har foretaget.

Når Ankestyrelsen ikke finder grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, kan Ankestyrelsen stadfæste Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Sag nr. 30 er et eksempel herpå.

HENVISER TIL ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVS- SIKRINGS BEGRUNDELSE

Sag nr. 30 Sagen drejer sig om en tilskadekommen, der i forbindelse med sit arbejde som landbrugshjælper pådrager sig en skade i lænderyggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat en skønsmæssig årsløn svarende til 275.000 kr. Det skyldes, at tilskadekomnes løn året før skaden er påvirket af en knæskade, der ikke er varig. Tilskadekomnes løn ét år forud for arbejdsskaden er således ikke retvisende for tilskadekomnes evne til at tjene penge ved arbejde. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anvender oplysninger fra årsopgørelser fra perioden 2011-2014 samt oplysninger et år før knæskaden.

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings skønsmæssige fastsættelse af årslønnen på 275.000 kr. Det er Ankestyrelsens vurdering, at skønnet er retvisende for indtjeningsniveauet på skadestidspunktet.

Ankestyrelsen henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse og afgørelsen om årsløn.

Principmeddelelser for 2019 på Arbejdsskadeområdet

Ankestyrelsen har i 2019 afgjort seks principmeddelelser i klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Derudover har Ankestyrelsen i 2019 offentliggjort 22 principmeddelelser, der bestod af sammenskrivninger af gamle principmeddelelser.

Disse er anført nedenfor med link til retsinformation.

Principmeddelelser:

Principmeddelelse 4-19 om arbejdets forhold - transport til og fra arbejde

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=207055>

Principmeddelelse 5-19 om erstatning for tab af erhvervsevne – fleksjob – ledighedsydelse

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=207063>

Principmeddelelse 17-19 om erstatning for tab af erhvervsevne – fleksjob – selvstændig erhvervsdrivende

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208480>

Principmeddelelse 23-19 om ulykker – erhvervssygdom – ændret forklaring

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208842>

Principmeddelelse 36-19 om arbejdets forhold – tjenesterejse

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209541>

Principmeddelelse 41-19 om varigt mén – lungekræft

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209742>

Sammenskrivne principmeddelelser

Personkreds:

Principmeddelelse 51-19 om redning af menneskeliv – sammenskrivning af 10-18, U-10-08, 182-12 og U-16-00

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211023>

Principmeddelelse 52-19 om spisning i arbejdstiden – sammenskrivning af 183-12, 249-10 og 250-10

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211024>

Principmeddelelse 53-19 om transport til og fra arbejde – sammenskrivning af 35-14, U-13-01 og U-11-00

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211025>

Principmeddelelse 54-19 om færden, der har en særlig tilknytning til arbejdsforholdet – sammenskrivning af U-6-02 og U-43-01

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211026>

Principmeddelelse 55-19 om frivilligt foreningsarbejde – sammenskrivning af 181-12, 72-11, U-8-08 og U-30-03

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211027>

Principmeddelelse 56-19 om transport i forbindelse med udstationering – sammenskrivning af 34-14 og U-8-02

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211028>

Principmeddelelse 57-19 om håndsrækninger – sammenskrivning af 90-16, 244-09, 231-09 og 232-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211029>

Principmeddelelse 58-19 om afgrænsning mellem arbejde og fritid (sportsaktiviteter) – sammenskrivning af 203-11, 204-11 og 205-11

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211030>

Ulykker:

Principmeddelelse 60-19 om vurderingen af ulykke, hændelse/påvirkning, årsagssammenhæng – sammenskrivning af 26-09 og 27-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211186>

Principmeddelelse 61-19 om vurderingen af ulykke, hændelse/påvirkning, forudbestående sygdom, årsagssammenhæng – sammenskrivning af 1-09 og 2-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211187>

Anmeldelsesfrist:

Principmeddelelse 62-19 om anmeldelsesfrist ved selvforsikret arbejdsgiver – sammenskrivning af 218-09 og 219-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211188>

Erhvervssygdomme:

Principmeddelelse 63-19 om kræftsygdomme – sammenskrivning af U-8-05 og U-9-05

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211190>

Principmeddelelse 64-19 om slidgigt tommelfingerens rodled – sammenskrivning af 187-10, 188-10 og 189-10

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211194>

Principmeddelelse 65-19 om lungekræft i forbindelse med påvirkning for passiv rygning – sammenskrivning af 234-09 og 235-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211197>

Principmeddelelse 66-19 om kræftsygdomme – sammenskrivning af 237-09 og 238-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211199>

Principmeddelelse 67-19 om flere sygdomme som følge af belastning i arbejdet som tandklinikassistent – sammenskrivning af 150-10, 151-10, 152-10 og 153-10

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211201>

Principmeddelelse 68-19 om tennisalbue eller golfalbue i forbindelse med rengøringsarbejde – sammenskrivning af 147-09, 148-09 og 149-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211202>

Principmeddelelse 69-19 om slidgigt i begge hofter – sammenskrivning af 199-11, 200-11 og 201-11

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211204>

Principmeddelelse 70-19 om skuldersygdomme (rotator cuff – supraspinatus tendinit - bicepstendinit) – sammenskrivning af 150-09, 152-09 og 153-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211207>

Principmeddelelse 71-19 om karpaltunnelsyndrom i forbindelse med rengøringsarbejde – sammenskrivning af 154-09, 155-09 og 156-09

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211209>

Erstatning for tab af erhvervsevne:

Principmeddelelse 74-19 om tab af erhvervsevne - ledighedsydelse – fleksjob - sammenskrivning af 247-10 og 248-10

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211328>

Principmeddelelse 75-19 om tab af erhvervsevne - konkurrerende-mellemkommende sammenskrivning af 166-11 og 167-11)

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211329>

Ankestyrelsens årsredegørelser på arbejdsskadeområdet

Ankestyrelsen har siden 2016 udarbejdet en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

De tidligere årsredegørelser om sager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår nedenfor.

Årsredegørelse 2018:

<https://ast.dk/publikationer/redegorelse-om-behandling-af-klagesager-fra-arbejdsmarkedets-erhvervssikring-2018>

Årsredegørelse 2017:

<https://ast.dk/publikationer/arsredegorelse-om-sager-fra-arbejdsmarkedets-erhvervssikring-2017>

Årsredegørelse 2016:

<https://ast.dk/publikationer/arsredegorelse-aes-2016>